

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU KRAJOWEJ IZBY PRODUCENTÓW AUDIOWIZUALNYCH

z działalności merytorycznej
za okres od 1 września 2020 do 18 września 2021

Warszawa, 30 września 2021

Szanowni Państwo,

kolejny rok, upływający pod znakiem pandemii COVID-19 i jej skutków dla rynku filmowo – serialowego, za nami. Podobnie jak i wcześniej był dla Izby bardzo intensywny, pełen wyzwań.

Przygotowując niniejsze podsumowanie, staraliśmy się w syntetyczny sposób zawrzeć wyczerpujące informacje o tym, jakie działania w Waszym imieniu podejmujemy i jakie są efekty tych prac.

W tym roku szczególnie, mając za sobą dwa lata pełnienia funkcji Prezeski w trudnym i zmieniającym się krajobrazie rynkowym, gdzie pandemia odcisnęła konkretne piętno na kierunku rozwoju branży (wzmocnienie nowych graczy – platform, zachwiania znanych nam modeli eksploatacji filmów, wzrost bezpośrednich kosztów produkcji z uwagi na inflację, rosnące stawki), a z drugiej strony pojawiające się napięcia wewnątrz naszych firm czy w komunikacji z głównymi partnerami finansującymi, chciałabym podkreślić, jak ważna jest solidarność środowiska producentów.

Bez względu na zaangażowanie w pracę czy przynależności do konkretnych organizacji i stowarzyszeń branżowych poszczególnych firm i osób, wyzwania, które stoją przed nami jako rynkiem i środowiskiem producenckim, pozostają takie same i wspólne. Nie ma skutecznego działania, nawet przy najsukuteczniejszych zespołach czy organizacjach, bez wzajemnego wsparcia. Szczególnie w trudnych momentach, a w takim zarówno w aspekcie rynkowym, zewnętrznym jak i w relacjach z partnerami stricte filmowymi, się znajdujemy.

Dla Zarządu KIPA kluczowe były dwa obszary działań: legislacyjno-regulacyjny oraz praktyczne, biznesowe sprawy dotyczące działalności oraz rozwoju naszych firm, a także wsparcie dotyczące skutków pandemii.

W tych dwóch kierunkach prowadzone były prace. Rok 2020 i 2021 to kontynuacja dyskusji i prac nad dyrektywą audiowizualną, implementowaną w czerwcu 2021 (z uwzględnieniem kierunku najważniejszych postulatów Izby), intensywne dyskusje nad dyrektywą prawną autorską, której ostateczny kształt zostanie przyjęty najprawdopodobniej do końca roku, rozmów o aktualizacji przepisów dotyczących tzw. czystych nośników, kluczowej sprawie dla producentów, o której więcej w sprawozdaniu merytorycznym. To także czas, w którym opisywany w roku ubiegłym system zachętowy w Polsce stoi pod znakiem zapytania co do funkcjonowania w dotychczasowym kształcie, bowiem projektem nowelizacji ustawy z dnia 18 czerwca 2021 MKDNIŚ proponuje zmianę charakteru tego mechanizmu w jego podstawach. To jedna z ważniejszych kwestii producenckich determinująca demokratyczne warunki rozwoju dla wielu podmiotów na rynku.

Punkty ciężkości naszych pozostałych działań stawiane były na rozmowy o kształcie modeli biznesowych sprzyjających rozwojowi naszych firm, stąd w projektach, szkoleniach, systematycznych spotkaniach producenckich i webinarach, tematy dystrybucyjne, finansowe, recoupmentowe, zachętowe i prawne. Stąd także inicjatywa pozyskania finansowania na członkostwo w międzynarodowych organizacjach producenckich CEP, FIAPF i DAE, by jak najściślej pozostawać w obiegu praktycznych informacji produkcyjnych z Europy i świata, szczególnie w czasach pandemii.

Wszystkie nasze działania na rzecz producentów opisaliśmy w sprawozdaniu merytorycznym, niech jego ponad 40-stronicowa objętość świadczy o liczbie inicjatyw podejmowanych na rzecz środowiska. W tym miejscu koniecznie chciałabym podziękować zespołowi Izby, bez którego żadna z tych inicjatyw nie byłaby możliwa. Pracuję w Izbie wspierając producentów od 13 lat i nigdy KIPA nie miała zespołu, który z tak wielkim zaangażowaniem, oderwanym od osobistych ambicji, pracowałby na rzecz i z myślą o rozwoju producentów i poprawianiu warunków ich codziennej pracy.

KIPA zrzesza obecnie 150 członków. W okresie sprawozdawczym dołączyło do nas 45 nowych firm producenckich – piszemy o nich dokładniej w dalszej części podsumowania. Członkowie Izby korzystają ze zniżek w szkoleniach organizowanych przez KIPA, rabatów na konsultacje prawne z wybranymi kancelariami oraz otrzymują drogą elektroniczną istotne informacje dotyczące funkcjonowania branży i działań legislacyjnych. W bieżącym okresie sprawozdawczym uruchomiliśmy również okresowe spotkania online członków Izby z Prezesem i Dyrektorem, dzięki czemu na bieżąco możemy relacjonować i wyjaśniać kierunki podejmowanych przez KIPA przedsięwzięć.

Przedstawione w liczbach szczegóły działalności Izby w ostatnim roku znajdują się w sprawozdaniu finansowym, stanowiącym załącznik do materiałów Walnego Zgromadzenia. Przypominamy, że dokumenty finansowe dotyczą roku kalendarzowego od 1.01.2020 – 31.12.2020, a sprawozdanie merytoryczne obejmuje okres 12 miesięcy, od września 2020 r. do września 2021 r.

Alicja Grawon-Jaksik

Prezeska Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych

SPIS TREŚCI

LIST PREZESKI KIPA ALICJI GRAWON-JAKSIK	2
SPRAWY WEWNĘTRZNE KIPA	5
AUDYT PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW GOTÓWKOWYCH ZA LATA 2016-2019	5
INSTRUKCJA GOSPODARKI KASOWEJ KIPA	5
AKTUALIZACJA POLITYKI RACHUNKOWOŚCI KIPA	5
INICJATYWY LEGISLACYJNE I DZIAŁANIA BRANŻOWE	6
WYBORY RADY PISF NOWEJ KADENCJI 2021-2024	6
PROGRAMY OPERACYJNE PISF 2021, W TYM PROGRAMY POMOCOWE	6
STANOWISKO KIPA DO ZMIANY (NOWELIZACJI) USTAWY O ZACHĘTACH	8
ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE DO USTAWY O ZACHĘTACH – OPRACOWANIE PROJEKTU ZMIAN	9
IMPLEMENTACJA NOWELIZACJI DYREKTYWY O AUDIOWIZUALNYCH USŁUGACH MEDIALNYCH (AVMS)	9
IMPLEMENTACJA DYREKTYW DOTYCZĄCYCH PRAWA AUTORSKIEGO	10
IMPLEMENTACJA DYREKTYWY 2019/790 O PRAWIE AUTORSKIM NA JEDNOLITYM RYNKU CYFROWYM	11
IMPLEMENTACJA DYREKTYWY 2019/789 - ROZSZERZENIA DYREKTYWY SATELITARNO-KABLOWEJ NA INTERNET	13
USTAWA O SZCZEGÓLNYCH UPRAWNIENIACH ARTYSTY ZAWODOWEGO I OPŁATY OD CZYSTYCH NOŚNIKÓW	14
OPRACOWANIE POJĘCIA KREATYWNEGO PRODUCENTA FILMÓW LUB SERIALI	14
STANOWISKO DO PROJEKTU USTAWY O UPRAWNIENIACH ARTYSTY ZAWODOWEGO	16
STANOWISKO PREZYDENTA RP	16
KRAJOWY PLAN ODBUDOWY	17
ROZPORZĄDZENIE UE WS. USŁUG CYFROWYCH	18
PODATEK OD REKLAM	19
OPODATKOWANIE ZACHĘT – MEMORANDUM INFORMACYJNE	19
UMOWY O DZIEŁO	19
MEMORANDUM DOTYCZĄCE SKUTKÓW BREXITU NA WSPÓŁPRACĘ POLSKO-BRYTYJSKĄ	20
PRZEGLĄD DEFINICJI UTWORU EUROPEJSKIEGO W ZWIĄZKU Z BREXITEM	20
BADANIA BRANŻOWE	21
GREEN FILMING	21
WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI	22
SYTUACJA REGIONALNYCH FUNDUSZY FILMOWYCH	22
VIRTUAL FAM TOUR "FILMWARSAW"	22
SZKOLENIE "HOW TO PUT POLAND ON INTERNATIONAL PRODUCTION RADAR".	23
FAM TOUR POLAND 2021	23
UCHWAŁA RADY MIASTA WARSZAWA W SPRAWIE PRODUKCJI AUDIOWIZUALNEJ	23

WSPÓŁPRACA BRANŻOWA Z KLUCZOWYMI PARTNERAMI	23
KODEKS DOBRYCH PRAKTYK BRANŻY FILMOWEJ	24
UMOWA O WSPÓŁPRACY Z SFP	24
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	25
SPRAWOZDANIA SEKCJI KIPA	26
SEKCJA PRODUCENTÓW FILMÓW FABULARNYCH KIPA	26
SEKCJA PRODUCENTÓW FILMÓW DOKUMENTALNYCH	26
SEKCJA PRODUCENTÓW FILMÓW ANIMOWANYCH	27
SEKCJA MŁODYCH PRODUCENTÓW	27
SEKCJA SZKÓŁ FILMOWYCH	28
SEKCJA REGIONALNYCH FUNDUSZY FILMOWYCH	29
PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI RFF W 2020 R.	30
SEKCJA PRODUCENTÓW SERIALI	30
PROJEKTY KIPA, SZKOLENIA, WARSZTATY, KONFERENCJE	31
AKCELERATOR DLA MŁODYCH PRZEDSIĘBIORCÓW Z SEKTORA AV 2020	31
AKCELERATOR 3.0	32
KIPA FILM FINANCE LAB 2020	32
AKADEMIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I KREATYWNOSTCI (APIK) KIPA 2021	33
KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI - CYKL KURSÓW REALIZOWANYCH WE WSPÓŁPRACY Z NETFLIXEM	33
KIPA SPRAWNA PRODUKCJA 2020	34
KIPA FILM LANGUAGE LAB – ZAPOWIEDŹ KURSU	35
PUBLIKACJE / WYDAWNICTWA KIPA	36
POZOSTAŁE DZIAŁANIA KIPA	36
SĄD ARBITRAŻOWY RYNKU AUDIOWIZUALNEGO (SARA)	36
REJESTR UTWORÓW	36
KONSULTACJE PRAWNE	36
STRONA INTERNETOWA I MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE	36
PATRONATY I WYDARZENIA FILMOWE	37
NAGRODY KIPA	38

SPRAWY WEWNĘTRZNE KIPA

AUDYT PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW GOTÓWKOWYCH ZA LATA 2016-2019

Wykonując rekomendacje Komisji Rewizyjnej KIPA przyjęte na Walnym Zgromadzeniu 2020 r., Zarząd KIPA podjął uchwałę o przeprowadzeniu audytu przepływu środków pieniężnych KIPA za okres od 1 czerwca 2016 r. do 31 stycznia 2020 r. Biuro w listopadzie 2020 zleciło przygotowanie audytu podmiotowi Biuro Audytorskie Sadren Sp. z o.o., będącemu podmiotem uprawnionym przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów do badania sprawozdań finansowych.

Audyt miał na celu sprawdzenie czy przepływy pieniężne w badanym okresie były prawidłowo ujmowane w księgach rachunkowych KIPA, tj. zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami (ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości; Krajowe Standardy Rachunkowości i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości). Audyt obejmował w szczególności rozliczenia raportów kasowych i pobrań gotówki z banku oraz prawidłowości wypłat dla osób, z którymi zawarte były umowy o pracę, zlecenia, o dzieło oraz wypłacane były nagrody.

Z przeprowadzonego audytu 15 grudnia 2020 r. został sporządzony pisemny raport. Pokrywa się on z wnioskami z badania przeprowadzonego przez Zarząd i Komisję Rewizyjną w pierwszej połowie 2020 r. w przedmiocie: braku skutecznego mechanizmu kontrolnego akceptacji rachunków do umów cywilnoprawnych (brak informacji potwierdzającej wykonanie prac, brak podpisów na rachunkach), nieprawidłowości w dysponowaniu kartą bankomatową (pobrania gotówki z banku nie wpłacanej następnie do kasy Izby i częściowy ich zwrot na konto bankowe Izby), niepoprawnych operacji kasowych. Wszystkie ww. środki zostały dzięki stanowczym staraniom Zarządu KIPA zwrócone na konto bankowe KIPA.

Raport zawierał również rekomendacje do wdrożenia przez Zarząd w zakresie: aktualizacji polityki kontroli, opracowania zasad kontroli i obiegu dokumentów, instrukcji kasowej, zasad zawierania i akceptacji umów cywilnoprawnych oraz procedury kontrolnej dysponowania kartą bankomatową.

W zakresie zasad zawierania i akceptacji umów Biuro wdrożyło rekomendacje do swojej praktyki. Dysponowanie kartą bankomatową na chwilę obecną jest ograniczone. W praktyce pozostaje jedna karta bankomatowa w rezerwie, natomiast wszystkie operacje pieniężne są przeprowadzane za pomocą przelewów lub płatności w gotówce.

INSTRUKCJA GOSPODARKI KASOWEJ KIPA

W nawiązaniu do zalecenia Komisji Rewizyjnej KIPA sformułowanego w sprawozdaniu przedstawionym na Walnym Zgromadzeniu KIPA 2020, oraz rekomendacji wynikających z ww. audytu przepływu środków gotówkowych, Biuro Rachunkowe współpracujące z KIPA wraz z Biurem KIPA w grudniu 2020 r. przygotowały projekt Instrukcji Gospodarki Kasowej KIPA.

Instrukcja została przyjęta przez Zarząd w lutym 2021 i weszła w życie 1 marca 2021 r.

Przyjęcie dokumentu miało na celu zapewnienie właściwej ochrony interesów Izby w zakresie obiegu gotówkowego poprzez uregulowanie m.in: warunków techniczno-organizacyjnych kasy oraz formy jej zabezpieczenia, wymogów kwalifikacyjnych stawianych osobie kasjera, zasad przewozu i przechowywania środków pieniężnych i trybu dokonywania operacji kasowych. Dokument ustalił jednolite zasady gospodarki kasowej w KIPA.

AKTUALIZACJA POLITYKI RACHUNKOWOŚCI KIPA

Realizując zalecenia wynikające z audytu przepływów gotówkowych KIPA, Biuro Rachunkowe współpracujące z KIPA wraz z Biurem KIPA w czerwcu 2021 r. przygotowały propozycję zmian polityki rachunkowości KIPA, wraz z nowym Systemem Ochrony Danych w jednostce.

Projekt został przedstawiony najpierw Przewodniczącemu Komisji Rewizyjnej KIPA - a następnie, po jego akceptacji, Zarządowi KIPA. Zarząd KIPA przyjął zmiany do polityki rachunkowości w sierpniu 2021 r.

Aktualizacja polityki rachunkowości objęła przede wszystkim sposób ustalenia wyniku finansowego oraz dostosowała treść dokumentu do wprowadzonych na przestrzeni kilku ostatnich lat zmian ustawy o rachunkowości. Wprowadziła również przepisy dotyczące systemu ochrony danych i ich zbiorów.

INICJATYWY LEGISLACYJNE I DZIAŁANIA BRANŻOWE

WYBORY RADY PISF NOWEJ KADENCJI 2021-2024

W odpowiedzi na zaproszenie Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu do składania kandydatur do Rady Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej nowej kadencji KIPA w listopadzie 2020 r. zgłosiła do składu nowej Rady kandydaturę Alicji Grawon-Jaksik, Prezes KIPA. Nasza nominacja do Rady uzyskała również poparcie Polskiej Gildii Producentów.

Minister spośród grona otrzymanych zgłoszeń jako reprezentanta producentów wybrał Martę Plucińską, ówczesną Przewodniczącą Sekcji Producentów Filmów Fabularnych KIPA. W skład Rady wszedł również Sean Bobbit, producent filmów animowanych.

PROGRAMY OPERACYJNE PISF 2021, W TYM PROGRAMY POMOCOWE

Od samego początku pandemii Zarząd KIPA zaangażowany był w prace dotyczące przygotowania odpowiedniego wsparcia publicznego dla branży filmowej. Pandemia w drastyczny sposób odbiła się bowiem na sektorze produkcji audiowizualnej zarówno pod kątem dodatkowych kosztów produkcji, związanych z koniecznością przerwania i przekładania zdjęć oraz z kosztami zabezpieczenia planu, jak również w obszarze dystrybucji. Zasadniczym czynnikiem destabilizującym modele biznesowe producentów po stronie dystrybucji były brak lub ograniczenie dystrybucji kinowej. Warto podkreślić, że w przypadku polskich produkcji filmowych przychody ze sprzedaży biletów kinowych stanowią często ponad połowę wszystkich możliwych do osiągnięcia wpływów. W przypadku niezależnych produkcji filmowych, żadne inne pole eksploatacji nie jest w stanie zrekompensować utraty przychodów z eksploatacji filmów w kinach. Obniżenie sprzedaży biletów przekłada się na spadek przychodów w kinach, u dystrybutorów i finalnie u producentów audiowizualnych.

Wobec pojawienia się zapowiedzi wprowadzenia programów pomocowych skierowanych do podmiotów z branży kinematografii 21 października 2020 prezydium KIPA, wspólnie z Polską Gildią Producentów, wystosowało do Dyrektora PISF pismo zawierające rekomendacje rozwiązań, które w efektywny sposób mogłyby zrekompensować producentom zwiększony poziom kosztów produkcji oraz utracone przychody z dystrybucji filmów. W dokumencie podkreślono, że programy pomocowe powinny być zgodne z mechanizmami rynkowymi oraz stanowić zachętę do podejmowania decyzji biznesowych mimo obiektywnych zakłóceń w produkcji i na rynku dystrybucyjno-kinowym. Zaznaczono również, że pomoc powinna zachęcać do utrzymania w kalendarzu projekcji kinowych decyzji o dystrybucji konkretnych tytułów jak i podejmowania działań produkcyjnych w niepewnej rzeczywistości covidowej, dzięki czemu środki publiczne zapewnią płynność prac na rynku filmowym i utrzymanie miejsc pracy dla twórców i ekip produkcyjnych. Zgodnie z tym zaproponowano, aby program pomocowy objął dwa rodzaje równoważnych działań skierowanych do producentów audiowizualnych: nastawionych na zachowanie line-upu kinowego oraz przeznaczonych na utrzymanie produkcji audiowizualnych, w tym miejsc pracy z nią związanych. W szczególności organizacje producenckie postulowały o wdrożenie: dopłat do "widza kinowego" realizowanych w formie dotacji dla producentów na poziomie od 2 do 4 zł netto od jednego sprzedanego biletu kinowego oraz rekompensat dotyczących kosztów produkcji, realizowanych w formie dotacji dla producentów, w sytuacji konieczności przerwania produkcji w związku ze zrealizowaniem się ryzyka wystąpienia zdarzenia związanego z pandemią. Proponowano wówczas, żeby okres kwalifikowalności kosztów związanych z rekompensatami obejmował wszystkie produkcje przerwane od 12 marca 2020 r. do daty zamknięcia programu pomocowego. Zaznaczono również, że pomoc dla kin powinna być udzielana pod warunkiem udziału repertuaru polskiego w dystrybucji na poziomie co najmniej 25%. Zwrócono również uwagę na formę udzielanej pomocy, która z punktu widzenia producentów jest korzystniejsza jeśli jest udzielana w formie dotacji, a nie umarzałnej pożyczki.

Niebawem po złożeniu apelu organizacji producenckich PISF opublikował na swoich stronach internetowych informację o przygotowaniu programów pomocowych, do której KIPA i PGP odniosły się 30 października 2020 r. W swoim stanowisku:

- doceniły działanie Ministerstwa i PISF na rzecz horyzontalnego wsparcia branży kinematograficznej w Polsce uwzględniającego potrzeby producentów, dystrybutorów i kin,
- podniosły, że programy pomocowe powinny kwalifikować do dofinansowania lub refinansowania koszty realizacji filmów lub ich dystrybucji poniesione od 15 marca 2020 r.,
- poprosiły o wyjaśnienie na czym ma polegać bezzwrotność pożyczek na pokrycie kosztów covidowych, oraz czy ich umarzanie będzie miało charakter automatyczny, a następnie zawnioskowały o zastąpienie pożyczek covidowych alternatywną formą wsparcia, najlepiej w formie dotacji,
- zawnioskowały o rozszerzenie zakresu przesłanek umożliwiających udzielenie pożyczek covidowych, w tym na sytuacje powodujące powstanie kosztów wywołanych covidem innych niż choroba członka ekipy filmowej,
- zawnioskowały o rozszerzenie zakresu priorytetu kierowanego do kin również na sieci kin wielosalowych,
- zgłosiły szczegółowe uwagi do programu wspierającego dystrybucję filmową, wskazując na przykładach jak program będzie działać przy założeniach PISF-u, poprosiły o wyjaśnienia dotyczące działania "licencji covidowych", w szczególności w odniesieniu do produkcji wysokonakładowych, wymagających również wysokich inwestycji w P&A oraz z wysokimi MG.

Przyjęte rozwiązania pomocowe wdrożone *ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* wprowadziły trzy priorytety do Programów Operacyjnych PISF, w tym:

- Program Operacyjny I Produkcja Filmowa, Priorytet XII: Pożyczki nieoprocentowane na przeciwdziałanie skutkom COVID-19 w produkcji filmowej,
- Program Operacyjny I Produkcja Filmowa, Priorytet XIII: Dystrybucja Filmowa,
- Program Operacyjny IV Rozwój Kin: Priorytet III Wsparcie promocji polskiego filmu.

Wprowadzone nowe priorytety PO PISF zakładały pierwotnie kwalifikowalność kosztów w okresie od 1 listopada 2020 do 30 kwietnia 2021 r. Wraz z zamknięciem kin jesienią 2020 r. możliwość realizacji przedsięwzięć spełniających kryteria kwalifikowalności kosztów została wstrzymana w odniesieniu do PO I Priorytet XIII oraz PO IV. Oznaczało to, że środki przeznaczone przez rząd na wsparcie branży kinematograficznej nie zostaną wydatkowane w zakładanym terminie. Stąd Zarząd KIPA podjął działania w kierunku nakłonienia Ministerstwa Kultury oraz PISF do przedłużenia obowiązywania programów pomocowych. Ministerstwo Kultury przygotowało projekt nowelizacji ustawy obejmujący wydłużenie terminu obowiązywania programu pomocowego do 30 czerwca 2021. W związku z podjęciem przez rząd prac nad nowelizacją ww. ustawy Zarząd KIPA 26 kwietnia 2021 skierował apel do Premierów Mateusza Morawieckiego, Piotra Glińskiego i Jarosława Gowina o wydłużenie terminu obowiązywania programu pomocowego dla kinematografii optymalnie do 30 września br. Zarząd KIPA stanął na stanowisku, że w obliczu wydłużających się restrykcji obejmujących kina, rosnącej liczby polskich filmów czekających w kolejce na premiery, spodziewanej jesienią silnej konkurencji najważniejszych międzynarodowych tytułów oraz konieczności przeznaczenia znacznych sum na promocję polskich tytułów w rywalizacji o widza kinowego, mechanizmy finansowe zaproponowane w programie pomocowym dla kinematografii, zarządzanym obecnie przez Polski Instytut Sztuki Filmowej są szansą na zachowanie status quo polskiej branży audiowizualnej i w miarę niezakłócony powrót do normalności. Stąd wydłużenie obowiązywania programów pomocowych jest koniecznością.

Finalnie okres kwalifikowalności kosztów programów pomocowych został wydłużony do 30 sierpnia 2021 r. Natomiast rząd w kolejnej nowelizacji wydłużył terminy składania wniosków dla beneficjentów programów pomocowych do 30 września 2021 oraz wypłaty środków pomocowych do 30 listopada 2021 r.

STANOWISKO KIPA DO ZMIANY (NOWELIZACJI) USTAWY O ZACHĘTACH

18 czerwca 2021 r. został opublikowany rządowy projekt zmian do ustawy o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej przygotowany przez Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Projekt zmienia ustawę w następujących obszarach: wprowadza ocenę ekspercką wniosków o wsparcie finansowe; wydłuża termin rozliczeń dotacji budżetowych otrzymywanych przez PISF i przeznaczanych na wsparcie projektów filmowych; przywiązuje kwalifikowalność kosztów do okresu wsparcia; uzupełnia katalog załączników do wniosku o oryginalną wersję językową planu finansowania produkcji; wydłuża termin rozpatrzenia wniosku o wsparcie finansowe z 28 do 60 dni; wprowadza obowiązek wydania pisemnego uzasadnienia negatywnej decyzji związanej z udzieleniem wsparcia; wprowadza prawo, w przypadku wydania negatywnej decyzji, do ponownego złożenia wniosku do rozpatrzenia pod warunkiem zastosowania się producenta do uwag PISF; wprowadza uprawnienie Dyrektora PISF do wyrażania zgody na ograniczenie obowiązku informacyjnego dotyczącego danych członków ekipy filmowej; skreśla listę montażową z katalogu materiałów promocyjnych przekazywanych PISF.

KIPA od momentu opublikowania projektu przygotowywała stanowisko w zakresie najbardziej niepokojących dla producentów elementów nowelizacji. Naszą uwagę zwróciły przede wszystkim zmiany dotyczące wprowadzenia oceny eksperckiej wniosku oraz wydłużenia terminu rozpatrzenia wniosku o wsparcie finansowe. Nasze działania nakierowane zostały na poinformowanie wszystkich zainteresowanych organów administracji oraz podmiotów branżowych o możliwych skutkach planowanej regulacji dla rynku polskiego oraz wpływie proponowanych rozwiązań na skuteczność działania mechanizmu zachęt w zakresie dotyczącym przede wszystkim atrakcyjności zachęt dla producentów zagranicznych.

18 lipca 2021 KIPA złożyła oficjalne stanowisko do projektu ustawy w ramach konsultacji publicznych. Stanowisko KIPA obejmuje:

- rekomendację do pozostawienia ustawy w stanie niezmienionym w okresie pandemii,
- podkreślenie wagi zachęt w czasie pandemii jako mechanizmu, dzięki któremu możliwe jest budowanie budżetów produkcyjnych i ochrona miejsc pracy na rynku audiowizualnym,
- przedstawienie ryzyk związanych z usunięciem automatyzmu przyznawania zachęt do produkcji audiowizualnej, w tym zmniejszenia zainteresowania zagranicznych producentów polskim rynkiem oraz niezrealizowania założonych w momencie przyjmowania ustawy jej efektów ekonomicznych,
- ocenę wprowadzenia merytorycznej oceny eksperckiej wraz z analizą systemów oceny eksperckiej występujących w innych państwach tj. Czechy, Chorwacja, Niemcy, ale także Rosja i Turcja,
- rozwiązania alternatywne do zaproponowanego przez Ministra (zmiana art 11 ustawy określającego wyłączenia z możliwości wsparcia określonych rodzajów utworów audiowizualnych lub zmiana testu kulturowego poprzez zwiększenie wagi kryteriów kulturowych),
- zwrócenie uwagi na skutki wydłużenia terminu rozpatrywania wniosku o wsparcie finansowe, w tym spadek konkurencyjności międzynarodowej polskiego mechanizmu zachęt,
- uwagi szczegółowe, w tym do systemu wyboru ekspertów, relacji między dotychczasowym a proponowanym systemem oceny wniosków o wsparcie finansowe, roli opinii ekspertów,
- postulaty dotyczące wprowadzenia zmian do ustawy o zachętach, w tym możliwości rozkładania wsparcia na raty oraz możliwości ustanawiania zabezpieczeń na zachętach przez zewnętrzne podmioty finansujące (banki lub inwestorów).

Zarząd KIPA kontynuuje prace w kierunku zmiany projektu ustawy, szukając rozwiązań kompromisowych ograniczających negatywne dla polskiego rynku audiowizualnego skutki rządowego projektu ustawy.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE DO USTAWY O ZACHĘTACH – OPRACOWANIE PROJEKTU ZMIAN

W czerwcu 2021 r. KIPA przygotowała roboczy projekt zmian do rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego wykazu polskich kosztów kwalifikowalnych, parametrów utworów audiowizualnych oraz dokumentów związanych z przyznawaniem wsparcia finansowego na produkcję audiowizualną przez Polski Instytut Sztuki Filmowej. Projekt uwzględnia obowiązujące praktyki rynkowe oraz bazuje na doświadczeniu udzielania i rozliczania wsparcia produkcji audiowizualnych przez PISF w pierwszych dwóch latach jego obowiązywania. Bierze pod uwagę normy interpretacyjne stosowane przez niezależne firmy audytorskie, których opinie ekonomiczno-finansowe dotyczące składanych przez producentów raportów końcowych z prac objętych wsparciem są wymagane w procedurze weryfikacji kosztów kwalifikowalnych. Firmy te podchodząc do interpretacji zawartego w rozporządzeniu katalogu kosztów w sposób literalny uniemożliwiają kwalifikację niektórych ważnych grup kosztów.

W zakresie parametrów utworu audiowizualnego przygotowane przez KIPA propozycje zmian objęły skrócenie długości odcinka serialu fabularnego z 40 do 25 minut. Jest to związane ze zmianami na rynku medialnym i oczekiwaniem podmiotów zamawiających i nabywających produkcje audiowizualne, w tym nadawców oraz serwisów VOD.

W zakresie dotyczącym katalogu kosztów kwalifikowanych propozycje KIPA objęły:

- 1) wprowadzenie do katalogu kosztów prac graficznych i ilustratorskich oraz kosztów wynagrodzeń i honorariów grafików i ilustratorów,
- 2) rozszerzenie zakresu kwalifikowalności kosztów związanych z ubezpieczeniami, w tym ubezpieczeniami majątkowymi i innymi ubezpieczeniami z wyłączeniem completion bonds,
- 3) umożliwienie kwalifikowalności kosztów ogólnych działalności wnioskodawcy, producenta lub koproducenta, do poziomu 7% poniesionych kosztów,
- 4) umożliwienie kwalifikacji kosztów przejazdów w klasie pierwszej, o ile jest to wymagane zawartymi umowami,
- 5) doprecyzowanie możliwości kwalifikowania kosztów nagrania i zgrania dźwięku lub muzyki, w tym wstępnego zgrania dźwięku lub muzyki, czyli tzw. premixu,
- 6) uzupełnienia kwalifikowalności kosztów pionu producenckiego o koszty honorariów, wynagrodzeń i innych świadczeń producentów innych niż wykonawczy, tj. producenta wiodącego, producenta kreatywnego, producenta finansowego, producenta liniowego, w tym w sytuacjach gdy ich honoraria i wynagrodzenia są dokumentowane notami księgowymi,
- 7) w przypadku filmu animowanego umożliwienie kwalifikacji kosztów honorariów supervisorów animacji, czyli osób nadzorujących poszczególne procesy animacji w produkcji,
- 8) wprowadzenie kategorii kosztów zrównoważonej produkcji audiowizualnej, co jest uzasadnione aktualnymi trendami rozwoju rynku audiowizualnego, jak również kształtowaniem narzędzi finansowania dostępnych dla polskich producentów audiowizualnych w ramach programów europejskich oraz w krajach koproducentów.

Katalog kosztów zrównoważonej produkcji został przygotowany wspólnie przez Biuro KIPA i Grupę ds. Zielonej Produkcji Audiowizualnej, której członkiem jest KIPA.

Projekt rozporządzenia został przedstawiony przez KIPA na spotkaniu roboczym w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu 15 września 2021 r. Ministerstwo zadeklarowało analizę projektu oraz konsultacje robocze z PISF w październiku 2021 r.

IMPLEMENTACJA NOWELIZACJI DYREKTYWY O AUDIOWIZUALNYCH USŁUGACH MEDIALNYCH (AVMS)

Nowelizacja Dyrektywy 2010/13/UE o audiowizualnych usługach medialnych przyjęta w listopadzie 2018 r. uwzględniła istotne zmiany rynkowe i technologiczne, które wystąpiły na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia, w tym w szczególności w zakresie zwiększenia udziału w rynku medialnym dostawców usług wideo na żądanie oraz wzrost znaczenia treści tworzonych przez użytkowników, w tym krótkich form video.

Zasadnicze dla polskich producentów audiowizualnych zmiany zostały wprowadzone w art. 13 dyrektywy. Po pierwsze na dostawców usług medialnych na żądanie został nałożony obowiązek zapewnienia co najmniej 30 procentowego udziału utworów europejskich w ich katalogach oraz odpowiedniej ekspozycji takich utworów. Oznacza to podniesienie progów udziałów europejskich, w tym polskich, z poziomu 20%. Po drugie umożliwiono państwom członkowskim nałożenie na dostawców audiowizualnych usług medialnych obowiązku wkładu w produkcję audiowizualną danego kraju, w przypadku gdy posiadają oni siedzibę w innym państwie członkowskim, lecz kierują swoją ofertę do odbiorców na terytorium danego państwa. Obowiązek ten może być realizowany albo poprzez objęcie dostawców usług medialnych wymogami krajowymi związanymi z obowiązkiem wpłaty określonego wkładu finansowego na rzecz narodowych instytucji finansujących produkcję audiowizualną w danym kraju, albo poprzez bezpośrednie inwestycje w produkcję krajową.

W kwietniu 2020 r. dokonano częściowej implementacji dyrektywy w ramach aktualizacji ustawy antycovidowej. Włączono wówczas do katalogu podmiotów zobligowanych do odprowadzania opłaty audiowizualnej na rzecz PISF na podstawie art. 19 ustawy o kinematografii, podmioty dostarczające audiowizualne usługi medialne na żądanie. Od daty wejścia w życie ustawy mają oni obowiązek wpłaty na rzecz PISF 1,5% przychodu uzyskanego z opłat za dostęp do udostępnianych publicznie audiowizualnych usług medialnych na żądanie.

We wrześniu 2020 r. Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu uruchomiło konsultacje projektu implementującego nowelizację dyrektywy AVMS zmieniającą ustawę o radiofonii i telewizji oraz ustawę o kinematografii. 2 października 2020 r. Zarząd złożył w Ministerstwie stanowisko Izby do projektu obejmujące m.in.:

- 1) poparcie dla podwyższenia minimalnego wymaganego udziału utworów europejskich w katalogach dostawców audiowizualnych usług na żądanie do 30%,
- 2) wsparcie dla nałożenia na dostawców audiowizualnych usług na żądanie opłaty audiowizualnej określonej w art. 19 ustawy o kinematografii, z jednoczesnym podkreśleniem, że nie zamyka to drogi do dalszych rozmów o nałożeniu na platformy VOD obowiązku o charakterze bezpośrednich inwestycji w polską produkcję niezależną,
- 3) wsparcie dla nałożenia opłaty audiowizualnej na nadawców posiadających siedziby na terytoriach innych państw członkowskich UE,
- 4) sprzeciw wobec zniesienia obowiązku przeznaczania połowy czasu przeznaczonego na nadawanie audycji niezależnych na produkcję nową, czyli wytworzoną w okresie 5 lat przed rozpowszechnieniem, gdyż może to zniechęcić nadawców do inwestowania w prawa i licencje do niezależnych produkcji na dotychczasowym poziomie,
- 5) pozytywną ocenę objęcia dostawców platform udostępniania wideo obowiązkami związanymi z przechowywaniem kopii wideo stworzonych przez użytkowników, przekazów handlowych oraz innych przekazów udostępnianych publicznie na platformach,
- 6) zwrócenie uwagi na zbyt dalekie wyłączenie odpowiedzialności platform udostępniania wideo za treści umieszczane przez użytkowników, mogące powodować liczne naruszenia treści chronionych przez prawo autorskie lub przepisów związanych z ochroną małoletnich; zakres implementacji powinien ograniczać się do wyłączenia odpowiedzialności redakcyjnej, w związku z czym Zarząd zawnioskował o wykreślenie przepisu z nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji,
- 7) zawnioskowanie o umieszczenie w treści projektu ustawy przepisu zakazującego umieszczanie na platformach treści naruszających prawo autorskie.

Ustawa została przyjęta przez Sejm 11 sierpnia 2021 r. i opublikowana w Dzienniku Ustaw 13 września 2021 r. [poz. 1676]. Jej przepisy wchodzi w życie 1 listopada 2021 r. z nielicznymi wyjątkami, które wejdą w życie 1 stycznia 2022 r.

IMPLEMENTACJA DYREKTYW DOTYCZĄCYCH PRAWA AUTORSKIEGO

Zarząd i Biuro KIPA we wrześniu 2020 r. prowadziły prace nad przygotowaniem stanowiska dotyczącego wdrożenia do polskiego porządku prawnego dwóch dyrektyw europejskich z zakresu prawa autorskiego:

- 1) dyrektywy 2019/790 w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym,

2) dyrektywy 2019/789 dotyczącej transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz reemisji programów telewizyjnych i radiowych oraz zmieniającej tzw. dyrektywę satelitarno-kablową.

Przedstawione 30 września 2020 r. stanowisko odnosiło się do sformułowanych przez ministerstwo pytań i zagadnień problemowych, natomiast szczegółowe stanowisko KIPA zostanie przygotowane w odniesieniu do przedstawionego przez MKDNIŚ projektu ustawy, którego spodziewamy się jesienią 2021 r.

IMPLEMENTACJA DYREKTYWY 2019/790 O PRAWIE AUTORSKIM NA JEDNOLITYM RYNKU CYFROWYM

Dyrektywa o prawie autorskim na jednolitym rynku cyfrowym ma zasadniczą wagę w zakresie regulacji sposobów ochrony treści udostępnianych na platformach internetowych. W ostatnich latach usługi udostępniania treści online zamieszczanych przez użytkowników, również bez zezwolenia podmiotów uprawnionych, stały się jednym z głównych źródeł dostępu do treści. Brak odpowiednich regulacji oraz wątpliwości dotyczące tego, czy tego rodzaju działalność platform internetowych jest objęta prawem autorskim pozbawia uprawnionych możliwości podejmowania świadomych decyzji o umieszczeniu treści na platformach dostawców usług udostępniania treści online oraz uzyskiwania związanego z tym odpowiedniego wynagrodzenia.

Dzięki właściwej implementacji dyrektywy do polskiego systemu prawa i idącym za nią uznaniem, że dostawca usług udostępniania treści online dokonuje eksploatacji utworów na polu publiczne komunikowanie (lub przynajmniej zgodnie z dotychczasową siatką pojęciową polskiej ustawy – na polu publiczne udostępnianie w miejscu i czasie wybranym przez użytkownika) istnieje szansa na wprowadzenie jasnych zasad odpowiedzialności podmiotów prowadzących serwisy internetowe za treści publikowane w ramach tych serwisów przez użytkowników.

Stanowisko KIPA dotyczyło następujących trzech obszarów dyrektywy:

1. Zobowiązanie państw członkowskich do wprowadzenia mechanizmu negocjacyjnego, w ramach którego podmioty napotykające trudności związane z zawarciem umowy licencyjnej obejmującej publiczne udostępnianie utworów audiowizualnych w ramach usług wideo na żądanie (VOD) mogą zwrócić się o pomoc do bezstronnego organu wyznaczonego przez dane państwo lub do mediatorów.

W tym obszarze KIPA wskazała Sąd Arbitrażowy Rynku Audiowizualnego jako działający mechanizm, który może służyć implementacji przepisów unijnych tj.:

- 1) mechanizmu wsparcia negocjacji warunków licencyjnych w zakresie VOD, o którym mowa w art. 13 dyrektywy,
- 2) alternatywnej procedury rozstrzygania sporów, o której mowa w art. 21 dyrektywy.

Natomiast w zakresie dotyczącym pozasądowego mechanizmu obejmującego spory dotyczące użytkowników usług udostępniania treści oraz podmiotów uprawnionych, KIPA opowiedziała się za utworzeniem odrębnego pozasądowego mechanizmu obejmującego sprawy określone w art. 17 ust. 9 dyrektywy. Liczba skarg i roszczeń złożonych w ramach sporów pomiędzy użytkownikami usług udostępniania treści oraz uprawnionymi z tytułu praw autorskich lub praw pokrewnych może być bowiem na tyle duża, że koniecznym będzie stosowanie sprawnych procedur dotyczących tych postępowań. Organ, który będzie je rozpatrywał powinien działać bardzo szybko, możliwie w trybie administracyjnym i najlepiej wyłącznie w formie elektronicznej.

2. Regulacja niektórych sposobów korzystania z treści udostępnianych na platformach internetowych [art. 17 dyrektywy].

W ostatnich latach usługi udostępniania treści online zamieszczane przez użytkowników, także bez zezwolenia uprawnionych, stały się jednym z głównych źródeł dostępu do treści. Brak odpowiednich regulacji oraz wątpliwości dotyczące tego, czy tego rodzaju działalność platform internetowych jest objęta prawem autorskim pozbawia uprawnionych możliwości uzyskania odpowiedniego wynagrodzenia. Skutkuje to powstaniem tzw. "luki wartości". Dyrektywa wprowadza zasadę, zgodnie z którą dostawca usług udostępniania treści online dokonuje czynności publicznego komunikowania lub czynności publicznego udostępniania treści zamieszczanych przez użytkowników.

W stanowisku KIPA odniosła się do sugestii Ministerstwa dot. doprecyzowania definicji "dostawcy usług udostępniania treści online" poprzez określenie minimalnej liczby przechowywanych utworów lub przedmiotów praw pokrewnych. W opinii KIPA ocena tego czy dostawca usług udostępniania treści online przechowuje i udziela dostępu do dużej

ilości treści powinna być dokonywana indywidualnie dla każdego przypadku, a stosowane do oceny kryteria powinny obejmować znaczenie handlowe udostępnianych utworów (popularność, premiery), charakter dostawcy, cechy usługi i sposób jej monetizacji oraz ilość odbiorców usługi. Strategia handlowa danego dostawcy usług udostępniania treści online może się bowiem opierać na oferowaniu usługi dostępu do ograniczonej liczby utworów, aczkolwiek kuratorowanych, organizowanych lub promowanych w sposób odpowiadający potrzebom określonej grupy odbiorców. Ponadto KIPA określiła, że regulacja polska powinna w sposób wyraźny wskazywać, że osiąganie korzyści majątkowych związanych z realizacją usługi udostępniania treści online może następować w sposób bezpośredni lub pośredni, np. poprzez komercjalizację za pomocą reklamy lub komercjalizację baz zawierających dane użytkowników w celach marketingowych lub innych.

W odniesieniu do publicznego udostępniania utworów audiowizualnych przez dostawców usług udostępniania treści online, zdefiniowanych jak w art. 2 pkt. 6 dyrektywy KIPA stanęła na stanowisku, że najwłaściwszym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie mechanizmu tzw. rozszerzonych licencji zbiorowych udzielanych przez organizacje zbiorowego zarządzania w imieniu uprawnionych podmiotów, w tym producentów. W ocenie KIPA wdrożenie takiego systemu licencyjnego ma szczególne znaczenie w odniesieniu do udostępniania fragmentów utworów audiowizualnych oraz mniejszych form audiowizualnych, które są obecnie rozpowszechniane w serwisach internetowych na masową skalę. Jak pokazuje praktyka zwłaszcza w tych przypadkach charakter eksploatacji uniemożliwia lub czyni nieefektywnym indywidualne wykonywanie praw.

Zastosowanie mechanizmu tzw. rozszerzonych licencji zbiorowych, z jednej strony powinno umożliwić dostawcy usług udostępniania treści online uzyskanie generalnej licencji uprawniającej do korzystania z szerokiego katalogu utworów zamieszczonych w serwisie, z drugiej zaś powinno umożliwić uprawnionym producentom wyłączenie z zakresu licencji udzielanych przez właściwe organizacje zbiorowego zarządzania - praw do konkretnych utworów, a przez to do indywidualnego wykonywania swoich uprawnień (tzw. *opt-out*). Realizacja uprawnienia do łatwego i skutecznego *opt-out* pozwoli producentom, w tym nadawcom produkującym własne treści, zarządzać samodzielnie prawami do utworów audiowizualnych, w tym również podejmować decyzje o nie wyrażaniu zgody na udostępnianie jakichkolwiek treści w ramach usług udostępniania treści online. Zagwarantowanie producentom uprawnienia do skutecznego *opt-out* jest gwarantem adaptacji przyszłych modeli biznesowych do zmieniających się realiów rynkowych, w tym do zmiany charakteru działania poszczególnych serwisów (np. tworzenia w ich ramach usług premium zbliżonych do działania platform VOD).

3. Zobowiązanie do zapewnienia, aby twórcy i artyści wykonawcy, w przypadku gdy udzielają licencji lub przenoszą swoje prawa do eksploatacji ich utworów lub wykonawców, mieli prawo do odpowiedniego i proporcjonalnego wynagrodzenia, wraz z nowym roszczeniem o podwyższenie umownego wynagrodzenia (tzw. klauzula bestsellerowa) - art. 18, 19 i 20 dyrektywy.

KIPA zwróciła uwagę na konieczność wyważenia interesów pierwotnie uprawnionych z tytułu praw autorskich, producentów, dystrybutorów oraz podmiotów korzystających z utworów audiowizualnych. Wszelkie zmiany regulacji wpływających na podział przychodów z eksploatacji utworów audiowizualnych powinny być poprzedzone analizą ekonomiczną oddziaływania na rynek, a wszystkie grupy uczestników rynku powinny mieć możliwość odniesienia się do propozycji legislacyjnych w ramach konsultacji społecznych. Zmiany przepisów w tym zakresie powinny być również dokonywane z odpowiednim okresem *vacatio legis* umożliwiającym zaprojektowanie przez producentów odpowiedniej struktury finansowania projektów i przepływów pieniężnych na etapie inwestycji w produkcję audiowizualną (w tym poziom wynagrodzeń za nabycie praw oraz licencji, w przypadku wprowadzenia dodatkowego wynagrodzenia za eksploatację utworów wkładowych do utworów audiowizualnych tj. utwory muzyczne) oraz struktury odzyskiwania zainwestowanych środków z poszczególnych pól eksploatacji (*recoupment*).

KIPA zwróciła uwagę, że w przypadku rynku audiowizualnego w odniesieniu do niektórych sposobów eksploatacji utworów audiowizualnych ustawa już obecnie przyznaje ich twórcom i artystom wykonawcom szczególne uprawnienie do wynagrodzenia, które spełnia wymagane art. 18 dyrektywy 2019/790 przesłanki „odpowiedniości” i „proporcjonalności”. Art. 70 ust. 2¹ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych przewiduje wynagrodzenie należne współtwórcom z tytułu wyświetlania, najmu, odtwarzania, nadawania i reprodukcji utworu audiowizualnego, które jest obligatoryjnie wypłacane za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania. Wynagrodzenie to ma charakter niezbywalny (art. 18 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych). Wynagrodzenie należne artystom wykonawcom z tytułu nadawania, reemitowania lub odtwarzania artystycznego wykonania za pomocą wprowadzonego do obrotu egzemplarza, uregulowane w art. 86 ust. 3 ustawy, jest pobierane

za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania na podstawie ustalonej praktyki.

Natomiast wdrożenie art. 18 dyrektywy i zapewnienie jako normy generalnej, odpowiedniego i proporcjonalnego wynagrodzenia twórcom i artystom wykonawcom, w odniesieniu do utworów innych niż audiowizualne i na polach innych niż określone w ww. przepisach ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, może być zrealizowane poprzez: pozostawienie ustalenia poziomu wynagrodzenia w sferze relacji kontraktowych, co będzie obciążać strony umowy, a ze względu na charakter przepisu przede wszystkim producentów albo wprowadzenie dodatkowego niezbywalnego wynagrodzenia i obowiązkowego pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania.

Literalne wdrożenie art. 18 dyrektywy 2019/790, zakładające w każdym przypadku konieczność zapewnienia twórcom i artystom wykonawcom wynagrodzenia odpowiedniego i proporcjonalnego do przychodów osiąganych z tytułu eksploatacji utworów audiowizualnych, powinno brać pod uwagę polskie realia rynkowe, w tym związane z finansowaniem produkcji filmowej i rentownością poszczególnych projektów filmowych. Zarząd KIPA zwrócił uwagę, że znaczna część polskich produkcji nie uzyskuje na etapie eksploatacji przychodów pozwalających na wypłatę dodatkowych wynagrodzeń twórcom i wykonawcom innych niż te, które przewiduje dotychczasowy art. 70 ust. 2 zn.1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Idące za dyrektywą [art. 19] nałożenie obowiązków informacyjnych, może również skutkować niewspółmiernym obciążeniem dla małych i średnich producentów. Przekazywanie autorom i artystom wykonawcom rozbudowanych informacji o dochodach uzyskanych z eksploatacji filmu przez samych producentów, ale również przez wszystkich dystrybutorów oraz prowadzenie szczegółowych rozliczeń ze wszystkimi współtwórcami filmów, może być znacznym obciążeniem kosztowym i organizacyjnym. Dla wielu polskich producentów będą to obowiązki przekraczające ich możliwości organizacyjne.

Szczególną wagę należy przyłożyć do wyboru rozwiązania dotyczącego istotnych ekonomicznie pól eksploatacji nie objętych dotąd tantiemami z tytułu eksploatacji utworu audiowizualnego. Dotyczy to w szczególności publicznego udostępniania w miejscu i czasie wybranym przez użytkownika (VOD; internet) oraz reemisii. Rozwiązanie polegające na objęciu art. 70 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych także eksploatacji „internetowej” KIPA uznała za dopuszczalne, wychodząc z założenia, że wszystkie podmioty korzystające z utworów audiowizualnych powinny być traktowane w sposób równy i niezależny od pól eksploatacji, w ramach których budują swoje modele biznesowe. Obowiązek zapłaty wynagrodzenia dodatkowego (proporcjonalnego do osiąganych korzyści z dystrybucji) powinien obciążać tak, jak jest to uregulowane obecnie, wyłącznie podmiot korzystający, a nie samego producenta. Wszelkie działania prowadzące do wprowadzenia takiego rozwiązania powinny być poprzedzone dialogiem branżowym z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, w tym platform VOD oraz producentów audiowizualnych.

Właściwe stanowisko KIPA do implementacji dyrektywy zostanie przedstawione przez KIPA po opublikowaniu projektu zmiany ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, co powinno nastąpić jesienią 2021 r.

IMPLEMENTACJA DYREKTYWY 2019/789 - ROZSZERZENIA DYREKTYWY SATELITARNO-KABLOWEJ NA INTERNET

W odniesieniu do nowelizacji dyrektywy satelitarno-kablowej i objęcie nią dystrybucji sygnału telewizyjnego w internecie, KIPA wyraziła obawy odnośnie koncepcji wprowadzenia do ustawy nowego pola eksploatacji pn. „wprowadzanie bezpośrednie”. W związku z tym iż proces dystrybucji utworów audiowizualnych oparty jest na systemie kontraktowym nowe pole eksploatacji może doprowadzić do stanu niepewności prawa. Najprawdopodobniej powstanie wówczas luka w umowach zawartych w toku produkcji. Wprowadzanie bezpośrednie, zdefiniowane w art. 2 pkt. 4 dyrektywy 2019/789 należy rozumieć jako jeden ze sposobów reemitowania, o którego wyróżnieniu spośród dotychczasowych rodzajów reemisji przesądza jedynie aspekt techniczny. Natomiast w sferze biznesowej generowanie przychodów zachodzi często przy udziale tych samych podmiotów partnerskich (co reemisja satelitarna) i powoduje uzyskiwanie tego samego typu przychodów w postaci wpływów z reklam i reemisji programów. Zarząd KIPA opowiedział się za objęciem „wprowadzania bezpośredniego” obowiązkowym pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania.

USTAWA O SZCZEGÓLNYCH UPRAWNIENIACH ARTYSTY ZAWODOWEGO I OPŁATY OD CZYSTYCH NOŚNIKÓW

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego rozpoczął prace nad ustawą mającą na celu wprowadzenie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych środowisk twórczych i artystycznych, niezależnie od poziomu uzyskiwanych przez nich dochodów oraz ich regularności jeszcze w poprzedniej kadencji rządu w ramach tzw. Ogólnopolskiej Konferencji Kultury. Prace nad projektem ustawy prowadzone są przez Departament Instytucji Kultury oraz Departament Własności Intelektualnej MKDniS, Narodowy Instytut Fryderyka Chopina oraz powołanego w tym celu przez Ministra pełnomocnika.

Założenia do stanowiska KIPA Zarząd przyjął jeszcze w czerwcu 2020 r. Obejmowały one:

- 1) podział środków z opłaty reprograficznej pomiędzy dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne twórców i artystów a rekompensaty za kopiowanie na użytek prywatny, w sposób jak najlepiej uwzględniający interesy producentów audiowizualnych, w tym właściwe zabezpieczenie interesów producentów audiowizualnych względem innych grup uprawnionych w podziale puli środków pozyskanych ze zwiększonego inkasa opłat reprograficznych przeznaczonych na rekompensaty z tytułu kopiowania na użytek prywatny; wzrost tantiem powinien przynajmniej zachować dotychczasowy udział producentów audiowizualnych w pełnej puli środków do podziału,
- 2) uwzględnienie w projekcie ustawy zawodu "producenta kreatywnego" jako uprawnionego do dopłat do składek na ubezpieczenia społeczne,
- 3) przyjęcie zmian wprowadzających nowy katalog urządzeń i nośników objętych opłatą reprograficzną w polskich przepisach prawa w jak najszybszym tempie.

OPRACOWANIE POJĘCIA KREATYWNEGO PRODUCENTA FILMÓW LUB SERIALI

Na potrzeby wzmocnienia działań związanych z oczekiwanym przez środowisko producentów audiowizualnych ujęciem interesu naszej grupy zawodowej w planowanej regulacji, wspólnie z Polską Gildią Producentów we wrześniu 2020 r. rozpoczęto prace nad przygotowaniem opracowania pojęcia "kreatywnego producenta filmów lub seriali". Dzięki temu już w październiku 2020 r. sformułowano skierowany do resortu kultury postulat włączenia do ustawy zawodu określanego jako **kreatywny producent filmów lub seriali**. Postulat został przekazany w formie pisma, za którego śladem zorganizowano dwa spotkania: z Wiceminister Kultury Wandą Zwinogrodzką, z którą spotkała się Prezes KIPA, oraz z Dyrektorem Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, z którym spotkał się Dyrektor KIPA.

W ramach prowadzonych działań zwrócono uwagę na charakterystykę współczesnej produkcji audiowizualnej, która wymaga od producentów nowych kompetencji, w ramach których umiejętnościom organizacyjnym często towarzyszy konieczność podejmowania wyborów i decyzji o charakterze twórczym i kreatywnym, mających wpływ na finalny kształt dzieła audiowizualnego w wymiarze artystycznym. Stosowana na gruncie ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych klasyfikacja podmiotowa praw, w ramach której słusznie wyróżnia się w sposób rozdzielny grupy uprawnień zróżnicowanych według: twórców, artystów wykonawców i producentów, w wymiarze faktycznym zacierza się, wypuklając zasadę współdziałania i współdecydowania tych podmiotów na wszystkich etapach produkcji treści audiowizualnych. Producenci filmów i seriali coraz częściej stają się jednocześnie współtwórcami dzieła audiowizualnego uczestnicząc w kształtowaniu scenariuszy, podejmując kluczowe decyzje co do wyboru zespołu artystycznego, tworząc założenia do postaci filmowych, a następnie zatwierdzając ostateczny kształt wszystkich elementów kreatywnych i twórczych audiowizualnej realizacji. Stąd coraz częściej w Polsce i za granicą pojawia się charakterystyka zawodu „*producenta kreatywnego*” lub „*kreatywnego producenta filmów lub seriali*” jako osoby fizycznej, która poza czynnościami związanymi z organizacją i finansowaniem toku produkcji, podejmuje decyzje oraz inicjuje i realizuje procesy o charakterze kreatywnym i twórczym, akceptowane przez reżysera i innych współtwórców filmu, dzieła czy utworu audiowizualnego.

Kategoria "filmu i serialu" została przyjęta w celu ograniczenia zakresu podmiotowego sformułowanego postulatu, gdyż odróżnia tak zdefiniowany zawód od szeroko pojętego producenta audiowizualnego. W ten sposób poza zakresem uprawnionych "artystów zawodowych" znajdują się producenci małych form audiowizualnych takich jak reklama, teledysk czy rejestracje działań performatywnych.

“Kreatywni producenci filmów lub seriali” to zatem nie firmy, lecz osoby fizyczne, w stosunku do których można udokumentować realizację czynności o charakterze kreatywnym lub wkładu twórczego w utwór audiowizualny polegających na udziale w pracach literackich (pracą nad scenariuszem, adaptacją scenariusza na potrzeby utworu audiowizualnego, tworzenia charakterystyki postaci), podejmowaniu decyzji o kształcie utworu audiowizualnego w jego wymiarze narracyjnym lub artystycznym, wyborze kluczowych współtwórców utworu oraz jego obsady, udziale w pracach realizowanych w ramach postprodukcji obrazu i dźwięku.

Kreatywny lub twórczy element wkładu producenta w produkcję filmu lub serialu wyraża się między innymi w realizacji następujących czynności:

- 1] na etapie dewelopmentu oraz prac przygotowawczych: w ramach prac literackich – opracowywanie treatmentów i scenariusza, nadawanie kierunków rozwoju scenariusza, budowanie postaci, kreowanie przebiegu akcji filmu, wprowadzanie zmian do scenariusza; uzgadnianie wspólnie z reżyserem i scenarzystą poszczególnych wersji scenariusza i twórczych elementów projektu; tworzenie charakterystyki postaci na potrzeby castingu, w tym briefów castingowych; script doctoring, dobór konsultantów do powstających twórczych elementów dzieła; wspólnie z grafikiem i reżyserem tworzenie pierwszych założeń i projektów scenografii i kostiumów, przeprowadzanie dokumentacji, poszukiwanie referencji i innych materiałów w celu utworzenia spójnego pakietu. Wyżej wymienione elementy powodują, że producenci często zyskują status autorów lub współautorów noweli scenariuszowych;
- 2] tworzenie materiałów okółofilmowych: opracowywanie dokumentów producenckich zawierających opis projektu filmowego pod kątem jego widowni, przeznaczenia, idei, grupy docelowej oraz strategii eksploatacji; nadzorowanie i akceptacja tłumaczeń, pracy redaktorów, ustalanie finalnych wersji tekstów wchodzących w skład pakietów produkcyjnych, przygotowywanie prezentacji i pitchingów projektów; prowadzenie warsztatów dotyczących filmu wraz z reżyserem;
- 3] podejmowanie kluczowych strategicznych decyzji wpływających na twórczy kształt danego dzieła filmowego, w tym dobór zespołu: dobór współtwórców, kreatywnych współpracowników do konkretnych elementów, wątków filmu; budowanie założeń stylu w jakim będzie realizowany dany film; wybór aktorów, autorów zdjęć, kostiumografów, scenografów, montażyстів, kompozytorów na podstawie znajomości rynku i dokonań poszczególnych twórców;
- 4] twórcze kształtowanie procesu rozwoju projektu i jego kolejnych etapów: inicjowanie projektów, poszukiwanie tematów do adaptacji lub/i z myślą o danym temacie pozyskiwanie praw do pierwowzoru literackiego. Rozwijanie pomysłu i projektu, a następnie dobieranie do niego scenarzysty, reżysera; współpraca z reżyserem i reżyserem castingu nad wyborami obsadowymi, adekwatnymi do danego projektu pod kątem artystycznym i strategicznym; uczestniczenie w próbach aktorskich i decyzjach obsadowych; współtworzenie pakietu projektu, prezentacji w celu pozyskiwania finansowania i partnerów adresowanych do rynku filmowego, agentów sprzedaży, dystrybutorów, koproducentów, instytucji finansujących; podejmowanie decyzji o zmianach w pionach kreatywnych bazując na postępach we współpracy w okresie rozwoju projektu; czynny udział w dokumentacjach, twórczych dyskusjach, spotkaniach i ocenie poszczególnych etapów pracy;
- 5] na etapie okresu zdjęciowego i przygotowania do zdjęć: podejmowanie strategicznych decyzji o ilości dni zdjęciowych, miejsca realizacji zdjęć i ich rozmachu, mając na uwadze konsekwencje realizacyjne i twórcze; adaptacja możliwości realizacyjnych do budżetu; uczestniczenie w zdjęciach do filmu, podejmowanie decyzji realizacyjnych wspólnie ze współtwórcami; reprezentacja interesów artystycznych wszystkich koproducentów na planie;
- 6] w okresie postprodukcji: podejmowanie wspólnie z reżyserem i koproducentami decyzji o wyborze montażysty, realizatora dźwięku i kompozytora; podejmowanie decyzji wspólnie z reżyserem co do układu scen; podejmowanie decyzji o użyciu efektów specjalnych, VFX, efektach dźwiękowych; współdecydowanie o ostatecznym kształcie filmu, w tym na każdym etapie: montażu offline, montażu online, udźwiękowienia i finalnego zgrania filmu; podejmowanie decyzji co do kierunku promocji i strategii festiwalowej oraz światowej premiery filmu, wybór i opracowanie materiałów promocyjnych.

STANOWISKO DO PROJEKTU USTAWY O UPRAWNIENIACH ARTYSTY ZAWODOWEGO

5 maja 2021 r. Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu skierowało do konsultacji publicznych projekt ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego. W ramach konsultacji Zarząd KIPA zajął stanowisko w imieniu producentów audiowizualnych. We wstępie stanowiska wyrażono uznanie dla podjętych przez Ministerstwo prac mających na celu wprowadzenie ubezpieczeń dla środowisk twórczych i artystycznych, umożliwiających uczestniczenie jego przedstawicielom w pełni w systemie ubezpieczeń społecznych niezależnie od uzyskiwanych przez nich dochodów oraz ich regularności. Wyrażono również wsparcie dla mechanizmu solidarnościowego, w ramach którego finansowanie dopłat do składek na ubezpieczenia społeczne byłoby realizowane w części ze środków pochodzących z opłaty reprograficznej. W zasadniczej części stanowisko KIPA dotyczyło następujących aspektów:

- 1) włączenia zawodu określanego jako "kreatywny producent filmów lub seriali" na listę zawodów umożliwiających uzyskanie statusu artysty zawodowego, w oparciu o przedstawione powyżej opracowanie pojęcia producenta kreatywnego,
- 2) włączenia smartfonów na listę urządzeń objętych opłatą reprograficzną i ustalenie stawki opłaty na poziomie 1,5% wartości sprzedaży smartfonów,
- 3) umożliwienie potwierdzania statusu artysty zawodowego również czynnym zawodowo absolwentom studiów pierwszego stopnia,
- 4) podniesienie dolnego progu dopłaty do składki na ubezpieczenia społeczne do poziomu 50%.

W uzasadnieniu do postulatu włączenia smartfonów na listę urządzeń objętych opłatą reprograficzną podniesiono, iż są to urządzenia, które w dzisiejszych czasach najczęściej służą Polakom i Polkom do korzystania, przechowywania, powielania i odtwarzania efektów pracy polskich muzyków, graficzek, reżyserów, innych artystów i artystek, a roczna sprzedaż tych urządzeń osiąga poziom ok. 9 mln sztuk. Smartfony będące emanacją rewolucji informacyjnej i cyfrowej, nie byłyby atrakcyjnym dla konsumentów produktem, gdyby nie umożliwiały dostępu i powielania treści kulturowych. Mimo popularności streamingu urządzenia te w dalszym ciągu służą do zapoznawania się z treściami kultury, również przez osoby, które nie mają wykupionych subskrypcji do serwisów streamingowych. Polska pozostaje jednym z nielicznych krajów Europy, w której smartfony nie są objęte opłatą reprograficzną. Wprowadzono je w 27 krajach Europy, w tym w krajach takich jak: Niemcy, Francja, Hiszpania, Włochy, Portugalia, Belgia, Holandia, Szwajcaria, Austria, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Macedonia Północna, Grecja, Rumunia, Ukraina, Litwa, Łotwa, Szwecja.

W uzasadnieniu do postulatu objęcia ubezpieczeniami również absolwentów wyższych szkół artystycznych pierwszego stopnia zwrócono uwagę, że szkoły filmowe w Polsce mają różnorodną formę prawną. Nie wszystkie uczelnie prowadzą studia drugiego stopnia. Jednocześnie w zawodach filmowych czynnikiem decydującym o zatrudnieniu, angażowaniu w projekty i aktywności zawodowej są kompetencje i doświadczenie osób wykonujących zawody filmowe. Ścieżki kariery często rozpoczynają się nie od edukacji formalnej lecz od praktyki zawodowej, w tym pracy na planach filmowych. Stąd duża część aktywnych zawodowo filmowców posiada jedynie dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia.

W ślad za ustalonymi na poziomie branżowym postulatami środowiska liczna grupa firm prowadzących działalność w obszarze produkcji AV, złożyła samodzielnie stanowisko obejmujące postulaty w zakresie uznania zawodu "kreatywnego producenta filmów lub seriali" oraz objęcia smartfonów opłatą reprograficzną. W sumie podobne stanowisko zajęło aż 28 firm producenckich.

STANOWISKO PREZYDENTA RP

Prace nad projektem ustawy zostały wstrzymane w 2020 r. przez kampanię prezydencką. Prezydent skrytykował propozycję objęcia opłatą reprograficzną sprzedaży smartfonów. Oceniał to rozwiązanie jako niesprawiedliwe i konstytucyjnie wadliwe. Stanowisko to wpłynęło w znacznej mierze na kształt proponowanych rozporządzeń implementujących ustawę oraz parametry oceny skutków regulacji. Rząd nie wprowadził smartfonów na listę urządzeń objętych opłatą reprograficzną. Jednocześnie opłaty za pozostałe urządzenia zostały ustalone na wysokim poziomie 4%, co miało zbilansować przychody z tytułu opłaty reprograficznej finansujące system ubezpieczeń społecznych środowisk twórczych oraz wypłatę wynagrodzeń tantiem z tytułu czystych nośników.

Jeszcze w listopadzie 2020 stowarzyszenia będące organizacjami zbiorowego zarządzania podjęły inicjatywę i spotkały się z Prezydentem w celu wyjaśnienia interesu środowisk twórczych związanych z projektowaną regulacją. Nie wpłynęło to jednak na zaproponowany przez Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu projekt.

26 lipca 2021 KIPA wraz ze Stowarzyszeniem Filmowców Polskich, Związkiem Autorów i Producentów Audiowizualnych (ZAPA), Izbą Wydawców Prasy, Stowarzyszeniem Dziennikarzy Polskich oraz Stowarzyszeniem Dziennikarzy i Wydawców REPROPOL wystosowała apel do Prezydenta RP związany z opłatą reprograficzną. W ślad za pismem 8 września 2021 w kancelarii Prezydenta odbyło się spotkanie z Minister Bogną Janke, na którym przedstawiciele sygnatariuszy pisma mieli możliwość jeszcze raz przedstawić argumenty dotyczące oczekiwanego przez środowiska twórców, wydawców i producentów kształtu regulacji związanych z opłatą reprograficzną. Przede wszystkim powołano się na charakter opłaty reprograficznej jako źródła rekompensaty za korzystanie z utworów w ramach dozwolonego użytku, zwrócono uwagę na anachroniczny kształt regulacji w Polsce, opartej o pozyskiwanie opłaty z nośników o charakterze analogowym w dobie eksploatacji cyfrowej, przedstawiono dane dotyczące wysokości i zakresu opłat reprograficznych w innych państwach europejskich oraz dyskutowano kwestię silnej pozycji lobby działającego na rzecz importerów sprzętu elektronicznego z Azji i Ameryki Północnej. Gabinet Prezydenta wykazał zrozumienie dla przedstawionych argumentów oraz podjął zobowiązanie do przedstawienia sprawy Prezydentowi raz jeszcze.

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

KIPA przygotowała i złożyła do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej stanowisko do projektu Krajowego Planu Odbudowy, dokumentu wdrażającego unijny Instrument na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności. W ramach narzędzia pomagającego wyjść państwom członkowskim z kryzysu po pandemii Polska ma otrzymać łącznie z Unii Europejskiej 58,1 mld euro w postaci dotacji i kredytów.

W naszym stanowisku z niepokojem przyjęliśmy pominięcie w przygotowanym dokumencie przez polski rząd sektorów kultury i kreatywnych, pomimo rezolucji Parlamentu Europejskiego i uzgodnień w Brukseli dotyczących akceptacji przez Komisję Europejską 2% alokacji na wsparcie kultury oraz jej branż. Wartość środków przeznaczonych na ożywienie polskich sektorów kultury i kreatywnych winna być równa przynajmniej 1,16 mld euro czyli 5,3 mld złotych.

Jednocześnie zaproponowaliśmy przyjęcie horyzontalnego programu wsparcia sektorów kultury i kreatywnych, w tym szeroko rozumianego sektora audiowizualnego, obejmującego 19 kierunków interwencji, w tym m.in. rozwiązania pobudzające popyt na produkty i usługi kulturalne, wprowadzenie zachęt podatkowych do produkcji treści kulturalnych i inwestycji w infrastrukturę; rozwiązania wzmacniające promocję polskich treści, talentów, producentów na rynkach globalnych oraz nawiązywanie relacji biznesowych w układzie globalnym; przyciąganie zainteresowania do lokowania produkcji treści kulturowych w Polsce; inwestycji w technologie cyfrowe; inwestycji w szkolnictwo i likwidację nisz kompetencyjnych i zawodowych występujących na polskim rynku; wsparcie rozwoju polskich platform cyfrowych; inwestycje w zrównoważone metody produkcji treści kulturowych; rozwój turystyki filmowej.

Podkreśliśmy, że sektory kreatywne, jako łatwo adaptujące się do zmiennych warunków współczesnej gospodarki mogą stanowić szansę dla Polski, ułatwiając przedsiębiorcom i inwestorom dywersyfikację prowadzonej działalności, tworząc nowe możliwości inwestycyjne, absorbując potencjał tkwiący w nowych technologiach cyfrowych, tworząc szansę na rozwój zawodowy Polaków oraz wzmocnienie szkolnictwa zawodowego sprofilowanego na obecne trendy w gospodarce światowej. Jesteśmy świadomi, że niewykorzystanie tej szansy pozostawi Polskę na marginesie dynamicznie rozwijającego się na świecie przemysłu kreatywnego, a w szczególności audiowizualnego.

Zwróciliśmy uwagę na projekt rządu Hiszpanii wsparcia rozwoju przemysłu produkcji audiowizualnej, rozumianego szeroko i obejmującego produkcję filmów, seriali, audycji telewizyjnych, nowych mediów [VR, AR] oraz gier wideo, pn. „España, Hub Audiovisual de Europa” („Hiszpania jako audiowizualne centrum Europy”), w ramach którego zostanie alokowanych 1,6 mld euro z hiszpańskiego planu odbudowy.

ROZPORZĄDZENIE UE WS. USŁUG CYFROWYCH

Zarząd KIPA w styczniu 2021 r. zajął stanowisko w ramach konsultacji publicznych ws. projektu Rozporządzenia UE Digital Services Act COM [2020] 825.

Przygotowanie stanowiska Zarząd uznał za konieczne biorąc pod uwagę wagę wprowadzenia nowego rozporządzenia, które ma zastąpić regulacje wprowadzone dyrektywą o handlu elektronicznym [2000/31/WE] po ponad 20 latach jej obowiązywania, dla rynku produkcji audiowizualnej w Europie i w Polsce. W związku z tym projektowane rozporządzenie powinno uwzględnić istotne zmiany rynkowe, biznesowe i technologiczne, które wystąpiły na przestrzeni ostatnich dwóch dekad, w tym w szczególności adaptować zasady tworzone w rzeczywistości startupów internetowych na początku bieżącego stulecia do funkcjonującego obecnie rozbudowanego rynku różnorodnych usług cyfrowych umożliwiających produkcję i dystrybucję treści audiowizualnych, na którym zasadniczą rolę pełnią dostawcy usług wideo na żądanie, platformy udostępniania treści tj. YouTube oraz serwisy mediów społecznościowych, w ramach których użytkownicy udostępniają materiały chronione prawami autorskimi. Zarząd zwrócił również uwagę na bogate orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które doprecyzowuje zakres stosowania dyrektywy.

W stanowisku KIPA zostały zawarte m.in. następujące elementy:

- wątpliwości co do relacji między przepisami projektu rozporządzenia obowiązującymi wprost w przepisach prawa krajowego a przepisami dyrektyw harmonizujących krajowe systemy prawa autorskiego, w tym w szczególności w odniesieniu do art. 17 dyrektywy 2019/790 w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym [DSM], gdzie jest możliwe wyłączenie się od odpowiedzialności serwisów internetowych w zakresie dużo szerszym niż pozwalają na to przepisy planowanego rozporządzenia,
- uwagi do definicji "platformy online" i "bardzo dużej platformy online", które w opinii KIPA są nieostre, oraz nie jest w wyraźny sposób zdefiniowana różnica między nimi,
- zwrócenie uwagi na zbyt szeroki i zbyt liberalny zakres wyłączeń od odpowiedzialności serwisów i pośredników internetowych, w warunkach, kiedy posiadają oni narzędzia umożliwiające im kontrolę znajdujących się na nich treści; zwrócenie uwagi na ryzyko nadużywania tychże wyłączeń w sytuacjach dotyczących naruszeń prawa autorskiego,
- zwrócenie uwagi na niejasności związane z aplikacją rozporządzenia do usług związanych z komunikowaniem się takich jak e-mail czy prywatne komunikatory,
- skrytykowanie wprowadzenia zasady "dobrego Samarytanina" umożliwiające platformom cyfrowym badanie treści zamieszczanych przez użytkowników, bez konsekwencji uznania platform za posiadające wiedzę wyłączającą odpowiedzialność za naruszenia prawa. Wiedza, którą platformy uzyskują profilując swoich użytkowników i jednocześnie wiedza o tym, że treści nielegalne znajdują się w zasobach tych serwisów, przy przyjęciu tej klauzuli powinna prowadzić do utraty przywileju, jakim jest zwolnienie z odpowiedzialności. W konsekwencji nie można zgodzić się na to, aby operatorzy platform byli świadomi zakresu i skali naruszeń, a jednocześnie byli zwolnieni z odpowiedzialności,
- wskazanie na konieczność możliwości zobligowania platform do szczegółowego monitorowania treści w określonych przypadkach,
- postulat wprowadzenia obowiązku aktywnego działania po stronie platformy cyfrowej w ramach procedury *notice and action*, związanej ze stwierdzaniem naruszeń praw autorskich,
- postulat precyzyjniejszego odzwierciedlania w proponowanej regulacji dorobku orzeczniczego trybunału Sprawiedliwości UE,
- poparcie dla wprowadzenia statusu *trusted flaggers*, czyli podmiotów, których zadaniem będzie zgłaszanie naruszeń prawa w obrębie treści publikowanych przez użytkowników platform, zdolnych do obiektywnej oceny kwestionowanych treści.

PODATEK OD REKLAM

W związku z pracami nad projektem ustawy wprowadzającej tzw. podatek od reklam, KIPA złożyła 12 lutego 2021 w kancelariach Premiera Mateusza Morawieckiego oraz Wicepremiera Jarosława Gowina (Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii) wniosek o spotkanie z Prezydium Izby wraz ze stanowiskiem wyrażającym niepokój wpływem planowanej regulacji na stan polskiej kinematografii, w tym w szczególności kondycję kin oraz producentów audiowizualnych.

W stanowisku podkreśliśmy, iż fakt nałożenia na kina obowiązku odprowadzania składki solidarnościowej w wysokości od 7,5% do 15% wpływów reklamowych jest dla producentów niepokojący w sytuacji, kiedy kina borykają się ze stratami wywołanymi pandemią. Przytoczyliśmy dane dotyczące stanu rynku kinowego i zwróciliśmy uwagę, że załamanie rynku dystrybucyjno-kinowego ogranicza producentom i inwestorom zwrot z inwestycji w produkcję filmową w okresie eksploatacji, a nakładanie dodatkowych obciążeń na kina jest niebezpieczne dla całego ekosystemu produkcji i dystrybucji filmowej. W efekcie nowa danina może przyczynić się do kurczenia się polskiego rynku filmowego, wzrostu bezrobocia oraz odpływu najzdolniejszych talentów za granicę.

OPODATKOWANIE ZACHĘT – MEMORANDUM INFORMACYJNE

Kontynuując prace rozpoczęte w poprzednim okresie sprawozdawczym w grudniu 2020 r. przygotowaliśmy we współpracy z kancelariami LSW Leśnodorski, Ślusarek i Wspólnicy oraz Allin Tax, a następnie opublikowaliśmy memorandum informacyjne określające skutki podatkowe na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz podatku od towarów i usług (VAT), związanych z otrzymywaniem przez podatników PIT prowadzących działalność gospodarczą lub podatników CIT wsparcia finansowego od Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (*cash rebate*) na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej tzw. zachęty.

Wraz z memorandum udostępniliśmy projekt wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej dotyczącej opodatkowania zachęt do produkcji audiowizualnej kierowanego do Krajowej Administracji Skarbowej (KAS). Wnioski o interpretację indywidualną oparte na wzorze mogą być każdorazowo dostosowywane do konkretnego stanu faktycznego, który ma być przedmiotem zapytania, zarówno w zakresie podatku dochodowego, jak i w zakresie podatku VAT. Kancelarie LSW oraz Allin Tax oferują dla członków KIPA przygotowanie indywidualnych wniosków do KAS po preferencyjnych, uzgodnionych z KIPA stawkach.

Mechanizm zachęt do produkcji audiowizualnej jest rozwiązaniem nowym, którego skutki podatkowe nie zostały jeszcze do końca określone w ustawach podatkowych, jak również nie doczekał się on jeszcze interpretacji w drodze indywidualnych interpretacji podatkowych wydawanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

UMOWY O DZIEŁO

Ustawa związana z przeciwdziałaniem COVID-19 w marcu 2020 r. wprowadziła obowiązek rejestrowania umów o dzieło w ZUS z dniem 1 stycznia 2021 r. Obowiązek ten został doprecyzowany przez rozporządzenie wykonawcze do ustawy wprowadzone w ostatnich dniach grudnia 2020 r. W związku z tym podjęliśmy szereg działań zabezpieczających producentów audiowizualnych przed możliwymi negatywnymi skutkami regulacji:

- powołaliśmy zespół roboczy przy KIPA mający na celu oszacować skutki prawne i finansowe rozwiązania, składający się z prawników oraz producentów,
- skontaktowaliśmy się z właściwymi departamentami Ministerstwa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego oraz ZUS, dzięki czemu monitorowaliśmy postęp prac prowadzonych w związku z wydaniem rozporządzenia wykonawczego,
- włączyliśmy temat rejestracji umów o dzieło do programu KIPA Summit 2020, a następnie udostępniliśmy nagranie panelu w profilu KIPA serwisu Youtube,

- zamówiliśmy w kancelarii LSW aktualizację memorandum informacyjnego dotyczącego umów o dzieło i umów zlecenie w zakresie prawa cywilnego, administracyjnego i podatkowego, a następnie udostępniliśmy zaktualizowane memorandum członkom KIPA,
- przygotowaliśmy we współpracy z sekcjami KIPA [animacja, dokument] oraz producentami fabularnymi zestawienie standardowych zapisów przedmiotu umów o dzieło.

W prace aktywnie zaangażowani byli przewodniczący i członkowie Sekcji Producentów Filmów Fabularnych, Sekcji Producentów Filmów Animowanych oraz Sekcji Producentów Filmów Dokumentalnych.

MEMORANDUM DOTYCZĄCE SKUTKÓW BREXITU NA WSPÓŁPRACĘ POLSKO-BRYTYJSKĄ PRZY PRODUKCJACH AUDIOWIZUALNYCH

W związku z Brexitem [1 stycznia 2021] zamówiliśmy w kancelarii LSW Leśnodorski, Ślusarek i Wspólnicy, a następnie udostępniliśmy członkom KIPA memorandum informacyjne dotyczące wpływu wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej na współpracę polsko-brytyjską przy produkcjach audiowizualnych.

Treść Memorandum obejmuje m.in. stosunki umowne, koprodukcje międzynarodowe, status polskich i brytyjskich producentów w zakresie ubiegania się o fundusze – krajowe i europejskie na terytorium PL i GB, status brytyjskich funduszy i zachęt w prawie europejskim (zaliczanych do pomocy publicznej zgodnie z przepisami europejskimi lub nie), prawa własności intelektualnej, transgraniczne zasady eksploatacji filmów, transgraniczne zasady świadczenia usług, prawo właściwe, zasady jurysdykcji i wzajemnego egzekwowania orzeczeń i decyzji administracyjnych, ochrony danych osobowych (GB jak poza krajem UE), przemieszczania się osób (wizy), transportu sprzętu filmowego i zwierząt.

W ramach współpracy KIPA w CEPI wsparliśmy również inicjatywę opracowania przez Komisję Europejską *impact assessment* dotyczącego wpływu Brexitu na uznawalność produkcji wyprodukowanych w Wielkiej Brytanii, w czasie jej przynależności do Unii Europejskiej oraz po wystąpieniu z jej, jako produkcji europejskich w świetle regulacji rynku mediów. Treść postulatów została przedstawiona poniżej.

PRZEGLĄD DEFINICJI UTWORU EUROPEJSKIEGO W ZWIĄZKU Z BREXITEM

KIPA wspólnie z 29 innymi organizacjami branżowymi z Europy podpisała list do Komisji Europejskiej wnioskujący o dokonanie przeglądu definicji utworów europejskich w związku z niejasnym statusem utworów brytyjskich po wyjściu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. Wymóg utrzymania 30% kwoty utworów europejskich nałożony na dostawców usług medialnych zakłada zaliczanie utworów brytyjskich do tych kwot, mimo, iż Wielka Brytania nie jest już członkiem Unii Europejskiej. Tymczasem w ramach katalogów usług na żądanie, około 50% katalogów seriali i 22% katalogów filmowych obejmuje produkcje brytyjskie. Przepisy wprowadzone w celu wspierania zrównoważonej konkurencji oraz twórczości i różnorodności kulturowej państw członkowskich powinny wzmocnić jednolity rynek, którego Wielka Brytania częścią już nie jest.

Obecnie twór europejski definiuje się na podstawie miejsca zamieszkania autorów i pracowników produkcji oraz miejsca założenia firmy produkcyjnej. Ani lokalizacja aktywów w UE, ani własność intelektualna produkcji nie są uważane za istotne dla zdefiniowania utworu europejskiego. Definicja ta pozwala przedsiębiorstwom z krajów trzecich, takim jak platformy północnoamerykańskie czy chińskie, zlecać europejskie utwory opracowane przez europejskich autorów i wyprodukowane przez europejskich producentów, a jednocześnie stać się wyłącznym właścicielem własności intelektualnej związanej z tym utworem. W praktyce utwory europejskie stają się w ten sposób aktywami pod wyłączną i nieograniczoną kontrolą przedsiębiorstw spoza Europy, ponieważ producenci europejscy nie są w stanie skutecznie dochować swoich praw w obliczu siły ekonomicznej tych większych podmiotów. Regulacje, zgodnie z którymi prawa wracają do producentów europejskich po rozsądnym czasie lub w których 100% wykupu nie jest dozwolony, zapobiegłyby takim scenariuszom.

Dlatego wezwaliśmy Komisję Europejską do uchwycenia wagi tej kwestii i 1) przeprowadzenia oceny wpływu Brexitu na branżę audiowizualną oraz na obecność, obieg i promocję utworów UE-27 (27 państw członkowskich) w internecie, z perspektywy różnorodności kulturowej i rozwoju biznesu, 2) dokonania przeglądu i wyjaśnienia warunków, na jakich brytyjskie treści mogą kwalifikować się do kwot określonych w dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych, na przykład w kontekście koprodukcji, 3) przeprowadzenia oceny wpływu platform VOD na rynek audiowizualny UE, w szczególności na relacje z producentami, 4) dokonania przeglądu i dostosowanie definicji utworu europejskiego w świetle zmian stojących przed naszym przemysłem oraz potrzeby promowania twórczości europejskiej.

BADANIA BRANŻOWE

KIPA była zaangażowana w przygotowanie i wspierała finansowo badanie wpływu COVID-19 na działalność producentów filmowych w Polsce.

Jest to pierwszy, przygotowany na tak szeroką skalę, kompleksowy raport „Badanie wpływu COVID-19 na działalność producentów filmowych w Polsce” prezentujący bezpośrednie skutki pandemii w działaniu firm w zakresie produkcji i dystrybucji filmowej, obrazujący zakres zmian oraz możliwe efekty w całym łańcuchu wartości od powstania do eksploatacji utworów audiowizualnych. Badanie objęło analizę ex-post oraz ex-ante.

Badanie zrealizowano na próbie celowej firm z branży audiowizualnej w Polsce. Zaproszeniem do badania objętych zostało w sumie 184 firm - członków KIPA oraz firm niezrzeszonych. Finalnie zrealizowano 85 wywiadów. Ponadto zrealizowano część jakościową badania, składającą się z 15 indywidualnych wywiadów pogłębionych.

Wyniki badania zostaną przekazane opublikowane oraz udostępnione członkom KIPA jesienią 2021 r. Pierwsze dane zostaną zaprezentowane w czasie Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni.

GREEN FILMING

Podjęte do tej pory działania:

1. Inicjatywa FILM DLA KLIMATU. Powołanie nieformalnej grupy, której wsparcie merytoryczno - organizacyjne zapewnia KIPA. Nadanie grupie formalnej nazwy: Film Dla Klimatu, ustalenie celów i priorytetów działalności grupy, uruchomienie fanpage'u na fb, w trakcie jest budowa baz zielonych dostawców oraz dobrych praktyk rynkowych, na stronie KIPA powstała zakładka poświęcona green filmingowi oraz prowadzonych przez KIPA działań, projektów w tym obszarze.
2. ANKIETA. W 2020 r. Łódź Film Commission - członek KIPA, opracowała ankietę skierowaną do producentów filmowych, konsultując jej treść z Uniwersytetem Łódzkim. Ankieta służyła zidentyfikowaniu wyzwań, barier oraz motywatorów, które pozwalają na neutralizację oddziaływania produkcji filmowej na środowisko, w tym określenie poziomu świadomości producentów w sprawach ochrony środowiska, zobrazowaniu jak mocno i czy polscy producenci popierają ideę zielonej produkcji, a także weryfikacji gotowości do wprowadzania ekologicznych zmian w swojej pracy, w trakcie całego procesu produkcji. Ankieta została rozestana przez KIPA na początku lutego br. do producentów zrzeszonych w różnych organizacjach branżowych tj. producentów filmowych i reklamowych.
3. KONSULTACJE ŚRODOWISKOWE. Producenci należący do KIPA i grupy Film Dla Klimatu podjęli konsultacje środowiskowe z przedstawicielami poszczególnych pionów (operatorski, produkcja, scouting, scenografia, kostiumy, animacja, postprodukcja). Wnioski z konsultacji pomogą w planowaniu szkoleń oraz w tworzeniu rekomendacji branżowych.
4. ZIELONY DZIEŃ W RAMACH GDYNIA INDUSTRY. Z inicjatywy Regionalnych Funduszy Filmowych, przy bardzo dużym wsparciu KIPA i przedstawicieli zielonej grupy Film Dla Klimatu, zorganizowano panel pt. Branża audiowizualna dla klimatu. Jak uczynić sektor bardziej zielonym? Wydarzenie przybliżyło uczestnikom Gdynia Industry działania legislacyjne i praktyczne, jakie do tej pory podjęto w Europie oraz otworzyło publiczną debatę na temat wprowadzania zielonych standardów produkcji audiowizualnej w Polsce. Celem towarzyszącej dyskusji była także identyfikacja barier utrudniających wdrażanie ekologicznych rozwiązań w sektorze, w tym omówienie kolejnych kroków, jakie powinny zostać podjęte przez poszczególnych interesariuszy - zwłaszcza instytucjonalnych - w celu ułatwienia realizacji produkcji audiowizualnych w sposób coraz bardziej neutralny klimatycznie.

5. MANIFEST. Biuro KIPA opracowało, a następnie skonsultowało z grupą Film Dla Klimatu, treść Manifestu pt. „Porozumienie na rzecz zielonej produkcji audiowizualnej – Film dla klimatu”, którego sygnatariuszami są m.in. KIPA, SFP, PGP, Klub Producentów Reklamy, SAR - Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej, Polska Akademia Filmowa, Festiwal Filmów Fabularnych w Gdyni, producenci filmowi, fundusze regionalne, studia filmowe, freelancerzy.
6. WNIOSKI. KIPA złożyła także wniosek o dofinansowanie do Narodowego Instytutu Wolności na utworzenie Centrum Kompetencji Zrównoważonej Produkcji Audiowizualnej.

WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI

SYTUACJA REGIONALNYCH FUNDUSZY FILMOWYCH

Obecnie w Polsce, aktywnie działających regionalnych funduszy filmowych jest 9: Dolnośląski Fundusz Filmowy, Lubelski Fundusz Filmowy, Łódzki Fundusz Filmowy, Mazowiecki i Warszawski Fundusz Filmowy, Podkarpacki Regionalny Fundusz Filmowy, Regionalny Fundusz Filmowy w Krakowie, Śląski Fundusz Filmowy, Warmińsko-Mazurski Fundusz Filmowy oraz Zachodniopomorski Fundusz Filmowy. Zarówno 2020 r. jak i 2021r. stały pod znakiem pandemii mającej duży wpływ na lokalne budżety, a tym samym stanowiła zagrożenie podjęcia przez lokalnych władarzy miast i regionów decyzji o zmniejszeniu budżetu funduszu lub jego całkowitej likwidacji. Dlatego KIPA we współpracy z Sekcją RFF z pełnym zaangażowaniem organizacji branżowych takich jak: SFP, Polska Akademia Filmowa, gildia producentów, reżyserów, podjęła starania o utrzymanie istniejących struktur regionalnych. Wystosowano pisma z poparciem dla działających funduszy. Pandemia zablokowała jednakże działalność dwóch z nich tj.: gdyńskiego oraz poznańskiego. Budżety w większości zostały zachowane na poziomie z 2020 r., ale w przypadku kilku regionów: Podkarpacki, Silesia, Mazowiecki Warszawski i Łódzki, uległy one podwyższeniu. W tym roku Krakowskie Biuro Festiwalowe - Krakow Film Commission ogłosiło natomiast nabór na 2 konkursy funduszowe:

1. Fundusz Filmowy w Krakowie na wzór lat ubiegłych gdzie KBF zostaje koproducentem filmu.
2. Regionalny Fundusz Filmowy w Krakowie dla projektów filmów o metrażu nie dłuższym niż 45 min i budżecie nie wyższym niż 400 000 zł. Laureaci otrzymują nagrody pieniężne za wartość scenariusza i jego powiązanie z Krakowem i województwem małopolskim. Forma umowy - zakup licencji na wprowadzenie filmu na platformę VOD Play Kraków.

Sekcja RFF wraz z dyrektorem Biura KIPA prowadziła rozmowy z przedstawicielami Urzędu Miasta w Gdańsku oraz Międzynarodowych Targów Gdańskich S.A., a przedstawiciele sekcji RFF z: Fundacją Biuro Kultury w Toruniu, Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego oraz Urzędem Miasta w Opolu nt. uruchomienia nowych struktur regionalnych. Najbardziej zaawansowane prace nad powołaniem funduszu filmowego i komisji filmowej są prowadzone w Gdańsku.

VIRTUAL FAM TOUR "FILMWARSAW"

1 grudnia 2020 odbył się „Virtual FamTour FilmWarsaw” [na zlecenie miasta st. Warszawa]. Było to wydarzenie organizowane online skierowane do zagranicznych location managerów [głównie z USA, Kanady i UK] promujące filmowy potencjał Warszawy.

Spotkanie miało na celu uwzględnić stolicę na „produkcyjnym radarze” kluczowych osób odpowiedzialnych za wybór lokacji filmowych za granicą, dać przedsmak tego co ich czeka kiedy już odwiedzą Warszawę, np. podczas stacjonarnego Fam Tour'u. Podczas wydarzenia, po prezentacji na temat Polski/Warszawy, zachęt audiowizualnych oraz rynku postprodukcji, nastąpiła moderowana przez przedstawicieli LMGI* rozmowa o filmowym potencjale Warszawy pomiędzy uczestnikami z Polski: przedstawicielami Mazovia Warsaw Film Commission, Łódź Film Commission, location managerem - Michałem Śliwińskim, producentką - Ewą Puszczynską oraz zagranicznymi gośćmi - location managerami, którzy już wcześniej Polskę odwiedzili: Dow Griffith, Todd Christensen, Marcus Bensch. Zainteresowanie wydarzeniem przerosło najśmielsze oczekiwania, udział w nim wzięło ponad 80 członków LMGI z zagranicy.

*LMGI [Location Managers Guild International] - organizacja, z siedzibą w Los Angeles, założona w 2003 roku, obecnie zrzeszająca ponad 800 location managerów i scoutów z całego świata.

SKOLENIE "HOW TO PUT POLAND ON INTERNATIONAL PRODUCTION RADAR".

Spotkanie skierowane do polskich location managerów oraz przedstawicieli regionalnych komisji filmowych w Polsce - prowadzone przez LMGI, poświęcone tworzeniu oferty lokacyjnej dla międzynarodowych produkcji. Spotkanie odbyło się on-line 3 grudnia 2020 r. Program obejmował m.in. omówienie roli location managera przy wysokobudżetowych produkcjach i koprodukcjach międzynarodowych, w tym zakresu obowiązków i odpowiedzialności na tym stanowisku. Ponadto, uczestnicy spotkania poznali zasady, jakimi należy się kierować podczas przygotowania oferty obiektów zdjęciowych, aby zachęcić decydentów do realizacji zdjęć w Polsce. Spotkanie, w języku angielskim, prowadzili doświadczeni location managerowie z USA zrzeszeni w LMGI: Dow Griffith, Mike Fantasia.

Wydarzenie było organizowane we współpracy KIPA z regionalnymi komisjami filmowymi: Kraków Film Commission, Łódź Film Commission, Mazovia Warsaw Film Commission, Podkarpackie Film Commission, Silesia Film Commission, Wrocław Film Commission.

FAM TOUR POLAND 2021

Stacjonarny Fam Tour Poland miał się odbyć w dniach 4-8 października 2021, we współpracy z m.st. Warszawa oraz Łódź Film Commission. Niestety z przyczyn epidemiologicznych i zagrożeń logistyczno-organizacyjnych jakie może nieść ze sobą zbliżająca się 4 fala COVID-19 - KIPA zdecydowała się odwołać wydarzenie. Trwają rozmowy, aby Fam Tour odbył się wiosną 2022.

UCHWAŁA RADY MIASTA WARSZAWA W SPRAWIE PRODUKCJI AUDIOWIZUALNEJ

W okresie sprawozdawczym prowadziliśmy prace przygotowawcze do przyjęcia przez Miasto Warszawa uchwały ws. produkcji audiowizualnej. Uchwała ma uregulować przede wszystkim procedury wydawania zezwoleń na realizację zdjęć na terenie miasta w ramach produkcji filmowej, telewizyjnej i reklamowej. KIPA stara się o wprowadzenie w strukturze organów miasta, wydających zezwolenia w różnych obszarach działania administracji samorządowej, procedury "jednego okienka", ściśle określonych terminów wydawania zezwoleń oraz procedury "szybkiej ścieżki" mającej znaczenie przede wszystkim w ramach zdjęć do reklamy audiowizualnej oraz koprodukcji zagranicznych. KIPA zebrała dla miasta postulaty *location managerów* zajmujących się produkcją filmową oraz reklamową, a także oszacowała potencjalny wpływ do budżetu miasta związany z uregulowaniem kwestii terminów wydawania decyzji i opłat za zezwolenia. Uchwała ma również uregulować zasady realizacji planów zdjęciowych w sposób jak najmniej uciążliwy dla mieszkańców oraz zasady zrównoważonej produkcji audiowizualnej. Mamy nadzieję, że miasto podejmie prace nad przyjęciem uchwały jeszcze w bieżącym roku.

WSPÓŁPRACA BRANŻOWA Z KLUCZOWYMI PARTNERAMI

Przygotowywanie stanowisk oraz postulatów branżowych było często realizowane przez Zarząd KIPA w porozumieniu z innymi organizacjami branżowymi i kluczowymi partnerami rynkowymi. W okresie sprawozdawczym KIPA współpracowała między innymi z następującymi podmiotami:

- Stowarzyszenie Filmowców Polskich Związek Autorów i Producentów Audiowizualnych - jako kluczowym partnerem w zakresie przygotowywania stanowisk związanych z implementacją dyrektyw unijnych oraz wprowadzenia zmian w zakresie regulacji czystych nośników;

- branżowe organizacje, stowarzyszenia i gildie rynku filmowego, w tym: Polska Akademia Filmowa, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Polska Gildia Producentów, Gildia Reżyserów Polskich, Gildia Polskich Reżyserów Dokumentalnych, Gildia Scenarzystów Polskich], w tym zakresie stanowisk dotyczących Programów Operacyjnych PISF, zmian do ustawy o wspieraniu produkcji audiowizualnej, rozmów środowiska filmowego z Ministerstwami i agendami rządowymi dotyczącymi sytuacji branży w pandemii;
- sieci kin (Cinema City, Helios, Multikino) oraz dystrybutorami kinowymi w zakresie dotyczącym dystrybucji kinowej w Polsce w związku z pandemią COVID-19. Zarząd KIPA inicjował szereg spotkań i negocjacji w tym zakresie;
- platformy VOD, w tym Netflix, HBO, Player, w zakresie rozmów o dystrybucji cyfrowej; współpraca z Netflix przyjęła charakter intensywny ze względu na realizowane programy szkoleniowe;
- Stowarzyszenie Kreatywna Polska - w zakresie szeroko zakrojonych działań na rzecz statusu podmiotów z sektorów kreatywnych w Polsce oraz przygotowania stanowiska do projektu Rozporządzenia UE ws. usług cyfrowych;
- Kreatywna Europa oraz Fundusz Eurimages w zakresie rozmów o obecnej perspektywie finansowej i zmianach dotyczących procedur stosowanych w programach prowadzonych przez UE i Radę Europy;
- Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej we Wrocławiu, w zakresie możliwych wspólnych działań na rzecz wdrożenia w Polsce Europejskiego Zielonego Ładu w obszarze produkcji audiowizualnej.

KODEKS DOBRYCH PRAKTYK BRANŻY FILMOWEJ

W ramach Forum Dialogu Branżowego w 2020 r. została podjęta inicjatywa wypracowania Kodeksu Dobrych Praktyk Branży Filmowej w modelu samoregulacji tj. mającego charakter *soft-law*. KIPA przystąpiła do prac nad projektem razem z organizacjami takimi jak: Polska Akademia Filmowa, Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Polska Gildia Producentów, Gildia Scenarzystów Polskich, Gildia Reżyserów Polskich oraz Gildia Polskich Reżyserów Dokumentalnych.

Celem kodeksu jest wdrożenie w branży filmowej zasad współzycia społecznego zapewniających pracę w procesie produkcji filmowej w warunkach zgodnych z uregulowaniami rynku pracy oraz wzajemny szacunek i psychiczny komfort pracy każdego z zawodów filmowych. Dokument ma uwzględniać zmieniające się i na nowo kształtujące standardy procesu twórczego i organizacyjnego jakim jest produkcja filmowa i audiowizualna. Podmioty projektujące założyły uregulowanie w nim norm etyki i współzycia społecznego dotyczących następujących obszarów:

- różnorodność i inkluzywność;
- zapobieganie nagannym praktykom w relacjach zawodowych, komfort psychiczny pracy;
- zrównoważona produkcja filmowa (*greenfilming*);
- dobre praktyki w produkcji filmowej, w tym dotyczące zawierania umów, ogólne zasady dotyczące wynagradzania członków ekipy filmowej, współpracy z twórcami, zasady pracy twórców;
- dobre praktyki rynkowe obowiązujące między producentami.

Prace nad dokumentem trwają. Podmioty złożyły uwagi do treści pierwszej wersji postanowień kodeksu. Obecnie trwa proces uzgadniania treści każdego z postanowień kodeksu.

UMOWA O WSPÓŁPRACY Z SFP

Zarządy KIPA i SFP w 2021 roku rozpoczęły rozmowy dotyczące pogłębionej współpracy między organizacjami. W tym celu przygotowany został projekt umowy, której celem jest zacieśnienie współpracy Stron na rzecz środowiska filmowego, w szczególności producentów audiowizualnych, w obszarze ochrony oraz zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi. Współpraca będzie ukierunkowana na:

- 1) wymianę informacji i doświadczeń na temat działalności rynku audiowizualnego (monitorowanie praktyk rynkowych);
- 2) wymianę informacji w zakresie eksploatacji polskich utworów audiowizualnych (monitorowanie korzystania z utworów audiowizualnych);

3) wzajemne wspieranie prowadzonych przez Strony działań o charakterze legislacyjnym dotyczącym zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, ochrony prawa autorskiego i prawa pokrewnego oraz innych aktów prawnych regulujących działalność rynku audiowizualnego i producenckiego;

4) wzajemne wspieranie prowadzonych przez Strony działań o charakterze naukowym oraz edukacyjnym.

Podpisanie umowy spodziewane jest jeszcze w 2021 roku.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

KIPA jest członkiem następujących organizacji międzynarodowych: CEPI - European Audiovisual Production / FIAPF - International Federation of Film Producers Association / DAE - Documentary Association of Europe.

FIAPF, CEPI oraz DAE monitorują rynek producencki w Europie i na świecie, a przekazywane przez nie informacje stanowią źródło wiedzy dla KIPA i jej członków (KIPA przekazuje informacje w mailingu do członków) w zakresie dotyczącym zmian legislacji europejskiej oraz regulacji związanych z rynkiem producenckim, informacje przekazywane przez CEPI i FIAPF pozwalają KIPA przygotowywać stanowiska do projektów regulacji europejskiej (rozporządzenia unijne dotyczące regulacji rynku cyfrowego - Digital Services Act oraz Digital Market Act).

W ramach projektu CEPI *Strengthening capacities of social partners to meet the challenges of environmental sustainability in film and TV productions* KIPA zadeklarowała wsparcie w roli focal point i pozyskiwanie danych z Polski na rzecz projektu oraz upowszechnianie rezultatów projektu w Polsce. Projekt ten koresponduje z pracami Grupy ds. Zielonej Produkcji Filmowej, której członkiem jest KIPA.

Izba wsparła CEPI oraz DAE w przygotowaniu międzynarodowego alertu dotyczącego kształtu programu Kreatywna Europa w odniesieniu do finansowania produkcji filmów dokumentalnych. Konsultowała i wspólnie reagowała na zmiany przepisów.

KIPA przekazała CEPI dane dotyczące stanu i kierunków implementacji do polskiego ustawodawstwa nowelizacji dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych (AVMS), dzięki czemu miała wkład w powstanie zbiorczego opracowania dotyczącego implementacji dyrektywy w kilkunastu krajach UE.

Zapewniła udział polskich producentów w wydarzeniu informacyjnym promującym projekt CEPI *Online Interactive Risk Assessment tool (OIRA) for audiovisual production*.

Otrzymaliśmy od CEPI zamówiony materiał dotyczący modeli implementacji nowelizacji dyrektywy AVMS do krajowych porządków prawnych w zakresie obowiązku reinwestycji przychodów platform VOD w produkcję krajową.

Izba przyłączyła się do międzynarodowego apelu CEPI dotyczącego konieczności utrzymania zasad związanych z geoblokowaniem treści audiowizualnych, tak ważnego dla członków.

KIPA brała aktywny udział w grupie roboczej FIAPF - Working Group on EU Affairs.

Wyraziliśmy akceptację dla zmian regulacji dotyczącej uznawania przez FIAPF festiwalu filmowych (FIAPF Accreditation Programme), które wychodziły naprzeciw zmianom związanym z pandemią.

Przygotowujemy wspólnie z FIAPF panel "How Audiovisual Content Drives Internet Growth", w ramach Internet Governance Forum, które odbędzie się w Katowicach w dniach 6 -10 grudnia 2021.

Izba brała udział online w General Assembly DAE, CEPI oraz FIAPF podczas którego referowała sytuację branży filmowej w Polsce oraz wpływ sytuacji epidemiologicznej na naszą branżę na międzynarodowym forum zebrania].

Współpracowaliśmy z DAE przy tworzeniu specjalistycznego kalendarza festiwalu i innych wydarzeń branżowych, który jest udostępniany naszym członkom.

W ramach DAE umożliwiliśmy działania networkingowe z filmowcami poprzez specjalnie organizowane wydarzenia (np. spotkanie z członkami DAE i uczestnikami marketu CEDOC podczas Krakowskiego Festiwalu Filmowego, spotkanie online podczas Berlinale, spotkania online podczas Cannes Marche du Film).

SPRAWOZDANIA SEKCJI KIPA

SEKCJA PRODUCENTÓW FILMÓW FABULARNYCH

SEKCJA PRODUCENTÓW FILMÓW FABULARNYCH KIPA

W związku z rezygnacją Marty Plucińskiej z funkcji Przewodniczącej Rezygnacja Sekcji z dniem 1 stycznia 2021, przeprowadzone zostały wybory uzupełniające. Głosowania przeprowadzono w trybie elektronicznym w terminie 15-29 lipca 2021. Nowym Przewodniczącym został Zbigniew Domagański. Sekcja przyjęła również nowy Regulamin.

Braliśmy udział w rozmowach z dystrybutorami na temat eksploatacji filmów, zwłaszcza po uwolnieniu produkcji zablokowanych pandemią COVID-19. Rozważaliśmy możliwość zmiany modeli i okien dystrybucji, pozyskiwania nowych źródeł finansowania, konkurencji na rynku kinowym oraz o zagrożeniach związanych z ekspansją platform VOD.

Członkowie Sekcji brali udział w pracach grup roboczych w PISF - dotyczących sytuacji branży i wypracowania rozwiązań w czasie pandemii COVID 19.

W związku z nowym [od 1 stycznia 2021] obowiązkiem informacyjnym wobec ZUS związanym z umowami o dzieło zainicjowaliśmy w 2020 r. działania KIPA w tej sprawie - Sekcja współpracowała ze Stowarzyszeniem Kreatywna Polska oraz organizacjami pracodawców i przedsiębiorców jak Lewiatan i BCC. Odbyło się także szkolenie na temat raportowania z ekspertami współpracującymi z ZUS i prawnikami.

W związku z powyższym wspólnie z przedstawicielami Kancelarii LSW pracowaliśmy nad standaryzacją umów o dzieło w branży filmowo-telewizyjnej oraz rewizją memorandumów dotyczących umów o dzieło z lat 2015 i 2019.

Sekcja Producentów Filmów Fabularnych KIPA zgłosiła na funkcję Ekspertów PISF na rok 2021: Martę Szarzyńską jako eksperta mikrobudżetów oraz Martę Plucińską jako eksperta produkcji fabularnych.

Prowadziliśmy rozmowy na temat wznowienia dofinansowań na promocję międzynarodową filmów oraz stypendia zagraniczne z budżetu PISF, wstrzymane z powodu braku alokacji wystarczających środków na te cele.

Plany Sekcji Producentów Filmów Fabularnych KIPA na kolejne miesiące obejmują międzynarodowe spotkania online [wymiana doświadczeń, szkolenia] z producentami filmów, ze szczególnym zwróceniem uwagi na pola eksploatacji: VOD, platformy cyfrowe, internet; warsztaty online na temat koprodukcji międzynarodowych, spotkania z doświadczonymi producentami filmów fabularnych oraz spotkania na temat nowych pól eksploatacji i dystrybucji filmów fabularnych oraz udział Członków Sekcji w szkoleniach jako ekspertów w celu wymiany bezcennych branżowych doświadczeń.

Dorota Hawliczek, Wiceprzewodnicząca Sekcji Producentów Filmów Fabularnych

SEKCJA PRODUCENTÓW FILMÓW DOKUMENTALNYCH

Przewodniczącą sekcji jest Małgorzata Prociak z ZK Studio, a wiceprzewodniczącym Kamil Skątkowski ze Studia Filmowego Kalejdoskop.

W związku z sytuacją epidemiologiczną spotkania sekcji odbywały się online. W ramach spotkań gośćmi sekcji byli m.in. Tomasz Piechal z TVP Dokument, Anna Różalska i Alicja Gancarz z Canal+ oraz Marzena Cieślak z Kreatywnej Europy. Na spotkaniach omawiano kwestie związane z pozyskiwaniem środków na realizację filmów dokumentalnych, współpracy z nadawcami telewizyjnymi i platformami VOD, zmianami w Programach Operacyjnych PISF, zmianami w programach Kreatywnej Europy na lata 2021-2027 oraz sytuacji dokumentalistów w trakcie epidemii COVID-19.

Sekcja Producentów Filmów Dokumentalnych KIPA wraz z Stowarzyszeniem Filmowców Polskich, Gildią Reżyserów Dokumentalnych i Krakowską Fundacją Filmową współorganizowała „Forum filmu dokumentalnego i animacji” podczas 61 Krakowskiego Festiwalu Filmowego. Jego tematem była dystrybucja i promocja filmów w czasach postcovidowych.

Dyrektor PISF powołał przedstawicielkę naszej sekcji Małgorzatę Walczak na członkinię komisji eksperckiej na rok 2021 w Priorytecie I Rozwój projektu: film dokumentalny.

Małgorzata Prociak, Przewodnicząca Sekcji Producentów Filmów Dokumentalnych

SEKCJA PRODUCENTÓW FILMÓW ANIMOWANYCH

Działania sekcji animacji, wzorem lat poprzednich, skupiały się wokół integracji środowiska animacji oraz podejmowania, wspólnie z innymi organizacjami [SPPA i koło animacji SFP] inicjatyw będących w interesie całego środowiska polskiego sektora animacji. W związku z pandemią COVID-19 działania sekcji w 2020/2021 r. zostały mocno ograniczone, jednak staraliśmy się śledzić bieżącą sytuację i aktywnie w odpowiednich momentach reagować:

Wobec mającej wejść w życie, z dniem 1 stycznia 2021 r. zmiany przepisów, związanych z koniecznością zgłaszania do ZUS wszystkich zawieranych umów o dzieło, z inicjatywy Sekcji Animacji KIPA, udało się w ramach szkoleń KIPA zorganizować szkolenie w tym temacie oraz zlecić kancelarii prawnej opracowanie wytycznych w sprawie ujednolicenia określania w zgłoszeniach do ZUS przedmiotu umowy.

Planowane kolejne działania:

- podjęcie rozmów z Instytucjami mającymi istotny wpływ na rozwiązania legislacyjne oraz finansowanie rynku filmowego, aby uwzględniona w podejmowanych przez nie decyzjach była specyfika oraz potencjał i możliwość dalszego rozwoju sektora polskiej animacji;
- współpraca producentów animacji przy realizacji rodzimych projektów filmowych (w zakresie pełnych metraży i serii animowanych dla dzieci);
- aktywna promocja polskiego sektora animacji na rynku międzynarodowym.

Maria Deskur, Przewodnicząca Sekcji Producentów Filmów Animowanych

SEKCJA MŁODYCH PRODUCENTÓW

Spotkania Sekcji Młodych Producentów w trakcie lockdownu odbywały się regularnie, co miesiąc za pomocą komunikatora ZOOM.

Ze względu na ograniczenia spowodowane COVID-19 Sekcja Młodych Producentów zorganizowała „Pitching na kanapie”, aby budować sieć networkingową oraz podtrzymywać relacje z reżyserami i scenarzystami, którzy dewelopują swoje projekty bez producentów. Z ponad 60 zgłoszeń Zarząd sekcji wyselekcjonował ok. 30 projektów wśród których były zarówno filmy dokumentalne, fabularne i animacje. W „Pitchingu na kanapie” brało udział kilkunastu członków Sekcji, którzy podczas całonocnej sesji mieli okazję poznać twórców oraz znaleźć interesujące projekty do wspólnej realizacji.

Przedstawiciel Sekcji Stanisław Zaborowski na początku roku odbył spotkanie z uczestnikami Akceleratora dla młodych przedsiębiorców, podczas którego opowiedział o działaniach i pracach Sekcji Młodych Producentów.

W styczniu 2020 r. Sekcja wspólnie z Sekcją Dokumentalną zorganizowała ankietę oraz spisała uwagi nt. współpracy z nadawcami. Wśród najistotniejszych punktów podniesionych przez członków obu Sekcji była współpraca z TVP oraz uwagi odnośnie umowy koprodukcijnej.

W lutym Sekcja zorganizowała spotkanie z szefową działu Fabularnego Canal+ Anną Różalską oraz szefową działu dokumentalnego Alicją Gancarz. Podczas spotkania zostały omówiony profil stacji oraz możliwe formy współpracy.

W lutym do Sekcji zostali zaproszeni absolwenci kursu „Akcelerator dla młodych przedsiębiorców” z edycji w 2020 r.

Sekcja Młodych Producentów w marcu zwróciła się z prośbą do producentów oraz producentek, którzy otrzymali dofinansowanie w pierwszej edycji Priorytetu: „Filmy Mikrobudżetowe” o przeprowadzenie analizy programu. W ankiecie wzięło udział sześć tytułów: „Biały Potok”, „Bóg internetów”, „Czas Bogów”, „Ostatni Komers”, „Praktykant”, „To będzie takie piękne samobójstwo”. W raporcie przekazanym do Zarządu KIPA zwróciliśmy uwagę na szereg problemów

i trudności formalnych stojących przed młodymi producentami podczas realizacji projektów w tym priorytecie:

- żaden z producentów nie otrzymał dotacji przed wejściem w okres zdjęciowy;
- jeden z projektów rozpoczął zdjęcia bez podpisanej umowy z PISF;
- pozostali byli zmuszeni do zorganizowania finansowania z własnej kieszeni (około 500 tys zł);
- niektórzy otrzymali pierwszą ratę w trakcie zdjęć, niektórzy przed kolejną transzą okresu zdjęciowego;
- większość opóźnień spowodowana była opieszałością w negocjacjach ze strony TVP.

Decyzją Zarządu KIPA członkowie Sekcji zostali zwolnieni z podwyżek składek członkowskich na rok.

W kwietniu członkowie Sekcji Młodych Producentów oraz Dokumentalnej napisali list sprzeciwu wobec zatrzymania na Białorusi szefowej festiwalu WATCH DOCS Belarus - Tatsyany Hatsura-Yavorskiej.

Po rozluźnieniu obostrzeń wiosną Sekcja skupiła się nad pracami dotyczącymi interpretacji pojęcia zawodu Producenta kreatywnego oraz podjęła temat dotyczący profesjonalizacji współpracy oraz komunikacji pomiędzy poszczególnymi pionami ekipy filmowej.

W sierpniu Sekcja jak co roku zaangażowała się w przyznanie Nagrody za Najlepszy Debiut Producentki. Na wniosek Sekcji Młodych Producentów, Zarząd KIPA, już po raz siódmy zaangażował się w przyznanie nagrody. Dzięki wsparciu finansowym Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych oraz partnerstwie firm postprodukcyjnych: Coloroffon, Chimney Poland, DI Factory oraz Fixafilm wartość nagrody wyniosła 18 tys. zł. Nagroda została podzielona między laureatów za rok 2019 oraz 2020.

Na pierwszym powakacyjnym spotkaniu we wrześniu Sekcja Młodych wspólnie z Sekcją Dokumentalną zorganizowała śniadanie podczas festiwalu Docs Against Gravity. Spotkanie miało charakter networkingowy.

Stanisław Zaborowski, Przewodniczący Sekcji Młodych Producentów KIPA

SEKCJA SZKÓŁ FILMOWYCH

Warto podkreślić, że szkoły mają dobry kontakt i porozumiewają się w różnych sprawach, pomagają sobie wzajemnie poza spotkaniami formalnymi.

Jedno z ważniejszych oficjalnych spotkań sekcji odbyło się 22 kwietnia 2021. Rozmawialiśmy przede wszystkim o uciążliwości i negatywnych skutkach pracy online w warunkach pandemii. Wiele szkół podjęło decyzję o czasowym zamknięciu (m.in Łódź, Katowice), szkoły prywatne również, ale w nieco mniejszym wymiarze (WSF). Szkoły prywatne obawiały się odejścia studentów, którzy przyszli zdobywać wiedzę praktyczną. Szkoły państwowe są bezpłatne i tam studenci są w stanie więcej wybaczyć, licząc na nadrobienie zajęć. Zauważyliśmy, że studenci nie zawsze rozumieją trudną sytuację w jakiej znaleźliśmy się wszyscy, na całym świecie, że ta sytuacja jest niekomfortowa nie tylko dla nich, ale również dla nauczycieli akademickich i osób zarządzających szkołami. Wszyscy wolelibyśmy spotykać się w szkole i prowadzić zajęcia stacjonarnie.

Drugą ważną omawianą kwestią była sprawa „złych praktyk” w szkołach filmowych i teatralnych, zwłaszcza na kierunkach aktorskich. Rozmawialiśmy o liście Anny Paligi – studentki łódzkiej Filmówki, od której wszystko się zaczęło. Szkoły wyraziły solidarność i poparcie dla decyzji władz PWSTiF oraz zobowiązały się do wsparcia w razie konieczności.

Jednocześnie rozmawialiśmy o Kodeksie Dobrych Praktyk, który powstał z inicjatywy Kobiet Filmu. Niektóre szkoły stosują ten kodeks ze swoimi modyfikacjami.

28 maja br odbyło się spotkanie kilku szkół filmowych, należących do KIPA z Pomorską Fundacją Filmową, gdzie rozmawialiśmy on-line o warunkach rekrutacji do naszych szkół. W spotkaniu wzięła udział młodzież, dostaliśmy wiele ciekawych pytań. Było to bardzo dobre spotkanie i żadna ze szkół nie traktowała tego konkurencyjnie. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Gdyńskiej Szkoły Filmowej, Warszawskiej Szkoły Filmowej, PWSTiF z Łodzi oraz Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego z Katowic.

8 września odbyło się spotkanie sekcji, na którym rozmawialiśmy o konieczności wprowadzenia green filmingu w produkcjach filmowych. Dużą część poświęciliśmy na spotkanie z przedstawicielkami projektu SKOK w DOK, które opowiedziały o zasadach składania projektów filmów dla dzieci. Szkoły zobowiązały się do przestania informacji swoim studentom, którzy mogą być zainteresowani realizacją takich filmów.

Barbara Pawłowska, Przewodnicząca Sekcji Szkół Filmowych

SEKCJA REGIONALNYCH FUNDUSZY FILMOWYCH

Rok 2020 i 2021 stał pod znakiem pandemii i przekonywania władarzy o kluczowości finansowania funduszy regionalnych. W związku z powyższym opracowano stosowne pisma do prezydentów miast i marszałków regionów z pełną listą argumentów, dlaczego tak istotne jest wspieranie branży filmowej poprzez fundusze regionalne. Listy popierające działalność RFF-ów podpisali przedstawiciele kluczowych organizacji branżowych: KIPA, SFP, Polska Akademia Filmowa, gildia producentów, gildia reżyserów. Sekcja na bieżąco wspierała swoich członków, zwłaszcza w przedmiocie funkcjonowania i utrzymania funduszu w danym regionie, a także w sytuacjach spornych pomiędzy producentem, a funduszem.

Przedstawicielki sekcji Monika Głowacka (Łódź) i Anna Spisz (Warszawa) zostały zaproszone do wzięcia udziału w spotkaniu Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego Związku Województw RP na zaproszenie jego przewodniczącego, pana Pawła Cukrowskiego – dyrektora Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Zaprezentowane zostały zasady funkcjonowania funduszy filmowych w regionach i miastach wojewódzkich, ich oddziaływanie na lokalną gospodarkę, kulturę i turystykę a także omówiono modele oraz zasady współpracy pomiędzy regionami i miastami.

Przedstawiciele sekcji oraz biura KIPA spotkali się z:

- przedstawicielami Urzędu Miasta w Gdańsku oraz Międzynarodowych Targów Gdańskich S.A. w temacie powołania w 2021 r. komisji filmowej i regionalnego funduszu filmowego;
- Fundacją Biuro Kultury w Toruniu (organizator festiwalu Toifest) w sprawie uruchomienia regionalnego funduszu filmowego. Ponadto przygotowano list poparcia dla festiwalu w związku z nieprzyznaniem przez PISF dofinansowania festiwalowi;
- dyrektorem Wydziału Promocji i Kultury Urzędu Marszałkowskiego województwa Podlaskiego w celu utworzenia regionalnego funduszu filmowego;
- przedstawicielami Urzędu Miasta Opole - jak wyżej.

W 2020 r. i 2021 r. przedstawiciele Sekcji spotkali się z dyrektorem oraz pracownikami PISF w sprawie możliwych obszarów współpracy – wspólna promocja na wydarzeniach branżowych, wspólna organizacja fam tourów (w tym ich współfinansowanie), współpraca z Film Commission Poland, konsultacje dotyczące wspólnych projektów filmowych, finansowanych przez Instytut i dany region.

Na bazie dokumentu opracowanego przez Łódź Film Commission, fundusze z 8 regionów wdrożyły wspólny elektroniczny wniosek aplikacyjny: Łódź (wzór), Katowice, Kraków, Rzeszów, Warszawa, Zachodniopomorskie, Warmińsko-Mazurskie, Wrocław. Dodano także zapis dot. zielonej produkcji filmowej tj. posiadania przez producenta planu zielonej produkcji. W II połowie 2021 wprowadzane będą ew. modyfikacje usprawniające dokument. Planowane jest także przejście wyłącznie na wersję elektroniczną wniosków.

Fundusze filmowe wraz z Daną Pohl z biura KIPA przygotowały koncept na fam toury oraz wstępny wniosek aplikacyjny do PISF. Założenia fam tourów zostały przedstawione w PISF – kierownikowi współpracy międzynarodowej. Z uwagi na pandemię nie podjęto się fizycznej organizacji fam tourów. Projekt został przeniesiony na 2022 rok.

Komisje filmowe wspólnie z KIPA, we współpracy z LMGI zorganizowały szkolenie dla polskich location managerów, scoutów i komisji filmowych pt. „How to put Poland on international radar?”. W szkoleniu brało udział prawie 60 uczestników.

W trakcie Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, w 2020 r., odbył się panel dyskusyjny z udziałem władarzy miast i regionów, poświęcony korzyściom płynącym z finansowania produkcji powstających w regionach. W 2021r. fundusze regionalne były inicjatorem oraz współorganizatorem panelu dedykowanego zielonej produkcji pt. „Branża audiowizualna dla klimatu. Jak uczynić sektor bardziej zielonym?”

We współpracy z biurem KIPA opracowano wspólny szablon prezentacji i rozpoczęto wysyłanie pierwszych ofert prezentujących potencjał polskich regionów pn. Polish Film Commissions. Prezentacje przygotowywane są dla międzynarodowych partnerów.

Green filming – temat jest omawiany w ramach Sekcji. W pracach nieformalnej grupy roboczej uczestniczy: Łódź, Kraków, Podkarpacie, Śląskie i Mazovia Warsaw.

Silesia Film Commission zainicjowała ciekawy projekt, który realizuje od 2020 r. tj. plebiscyt na najlepszą lokację regionu. W sekcji trwają rozmowy nt. rozszerzenia inicjatywy na inne regiony, a następnie organizacja ogólnopolskiego plebiscytu, który pozwoli wybrać spośród regionalnych zwycięzców najciekawszą polską lokację filmową roku.

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI RFF W 2020 R.

Łączny budżet RFF w 2020 r. wyniósł **8 546 500 zł**. Kwota ta pozwoliła na wsparcie **50 filmów** fabularnych, dokumentalnych i animowanych.

Monika Głowacka, Przewodnicząca Sekcji Regionalnych Funduszy Filmowych

SEKCJA PRODUCENTÓW SERIALI

Sekcja Producentów Seriali została powołana w II połowie 2020 r.

Do podstawowych celów sekcji należy prowadzenie działań na rzecz rozwoju produkcji seriali w Polsce między innymi poprzez:

- prowadzenie działań profesjonalizujących produkcję seriali w Polsce, w tym organizację szkoleń branżowych,
- badania i analizy rynku polskiego oraz rynków zagranicznych w zakresie produkcji serialowych,
- reprezentowanie interesów gospodarczych producentów seriali wobec nadawców, platform dystrybucyjnych i administracji publicznej,
- rozwijanie kontaktów międzynarodowych,
- reprezentowanie środowiska seriali na różnych forach,
- budowanie dobrych praktyk w zakresie produkcji seriali.

Plany i obszary działań sekcji w najbliższym czasie:

1. Badanie rynku w Polsce - zebranie pełnej wiedzy o rynku TV/VOD/SVOD, a następnie opracowanie i w miarę możliwości, wdrożenie optymalnych warunków partnerstwa pomiędzy dostawcami i nabywcami kontentu w Polsce. Wybrane podmioty to: TVP, Netflix, HBO GO & MAX, Canal+, Player, Polsat, Cyfrowy TVN.
2. Badanie rynku UE - analiza możliwości koprodukcji seriali z partnerami w UE.
3. Edukacja i profesjonalizacja rynku - zmapowanie dostępnych kursów i szkoleń w Europie.

Monika Głowacka, Wiceprzewodnicząca Sekcji Producentów Seriali

Biuro KIPA podjęło prace nad utworzeniem dwóch nowych sekcji w KIPA tj. Sekcji Producentów Reklamy oraz Sekcji Postprodukcji. W tym celu zostały zorganizowane spotkania dedykowane zaproszeniu nowych podmiotów do KIPA. Rozmowy z dotyczące utworzenia sekcji będą kontynuowane.

PROJEKTY KIPA, SZKOLENIA, WARSZTATY, KONFERENCJE

Jednym z podstawowych filarów działalności KIPA na rzecz rozwoju polskiej branży audiowizualnej jest specjalistyczna działalność w kierunku profesjonalizacji producentów, kierowników produkcji, administratorów produkcji oraz wszystkich innych zawodów filmowych. W ciągu ostatniej dekady przemysł audiowizualny odnotował ogromny postęp w schematach dystrybucji, modelach biznesowych, formułach organizacyjnych, technologiach i systemach wspierających. Produkcje audiowizualne stały się bardziej złożone i wymagają większej koordynacji i współpracy między wieloma profesjonalistami, podmiotami i działami, podczas tworzenia, na planie i w procesie postprodukcji. W miarę pojawiania się nowych globalnych aktorów na polskim rynku, polscy profesjonalści powinni przyswoić nową kulturę produkcji audiowizualnej i wiedzieć, jak wdrażać procedury, technologie, rozwiązania i wymagania, których oczekują nabywcy treści. Naszym celem jest, aby dzięki ofercie szkoleniowej, warsztatowej i konferencyjnej KIPA:

1). polscy przedsiębiorcy działający w sektorze produkcji audiowizualnej mogli:

- a) produkować treści audiowizualne oraz świadczyć usługi z zakresu produkcji audiowizualnej na najwyższym poziomie, uwzględniającym polskie i światowe trendy w zakresie modeli biznesowych i technologii,
- b) rozwijać wykwalifikowane kadry filmowe oraz wzmacniać kompetencje własnych pracowników,
- c) być kompetentnymi podmiotami dla swoich współpracowników oraz partnerów biznesowych, w tym twórców, pracowników BTL, dystrybutorów i podmiotów zamawiających treści,
- d) tworzyć nowe możliwości biznesowe i zwiększać swoje przychody.

2). polscy profesjonalści z branży audiowizualnej mogli:

- a) wspierać własny rozwój zawodowy,
- b) uaktualniać swoje umiejętności i wiedzę,
- c) wzmacniać swoją wiarygodność w branży,
- d) lepiej rozumieć aktualne warunki i trendy produkcji audiowizualnej w Polsce i na świecie, w tym modele biznesowe oraz stosowane technologie.

AKCELERATOR DLA MŁODYCH PRZEDSIĘBIORCÓW Z SEKTORA AV 2020, EDYCJA NR 4 (ZADANIE REALIZOWANE PRZY DOFINANSOWANIU MKDNIS)

Akcelerator dla młodych przedsiębiorców z sektora AV to ogólnopolski program przeznaczony dla niezależnych przedsiębiorców związanych z branżą kreatywną lub osób fizycznych wchodzących na rynek pracy, tj. absolwentów i studentów V roku szkół artystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem tych, którzy prowadzą lub planują założenie swojej firmy.

Akcelerator to jedyny program w branży audiowizualnej, który daje szansę szerokiego rozwoju początkującym adeptom sztuki filmowej. W kursie wzięło udział 25 osób. Uczestnicy pochodzili z różnych regionów Polski m.in. Krakowa, Rzeszowa, Szczecina, Wrocławia, Warszawy. IV edycja programu została przeprowadzona od czerwca do grudnia 2020 r. Harmonogram projektu obejmował 6 dwudniowych zjazdów. W ramach dat dotyczących sprawozdania [od września 2020] odbyły się 4 zjazdy: 25-26 września 2020 dotyczył Biznesowych aspektów prowadzenia firmy producenckiej. 22-23 października Dystrybucji i Postprodukcji. 19-20 listopada Współpracy z zagranicą. Serwisów produkcji zagranicznych, Systemów finansowania za granicą oraz Autoprezentacji i sztuki pitchingu. 10-11 grudnia Promocji projektu, marketingu filmowego oraz Prezentacji projektów i firm przed decydentami z branży AV.

AKCELERATOR 3.0 - INTERDYSCYPLINARNA PLATFORMA WYMIANY WIEDZY, SIECI KONTAKTÓW I DOBRYCH PRAKTYK W SEKTORZE KREATYWNYM [ZADANIE REALIZOWANE PRZY DOFINANSOWANIU MKDNIS]

Zgodnie z założeniami projektu, w 2020 r. trzeci i zarazem ostatni rok trwania projektu Akcelerator 3.0 miał charakter ogólnopolski i skierowany był do szerokiego grona profesjonalistów aktywnie działających w branży kreatywnej. Jego głównym założeniem było stworzenie ogólnodostępnego, wielopłaszczyznowego centrum kompetencji, które poprzez międzysektorowe wsparcie merytoryczne i metodyczne, zapewniło transfer wiedzy oraz zwiększenie konkurencyjności na rynku w ramach cyklu spotkań sieciujących, warsztatowych i inicjatyw branżowych.

Uczestnicy Akceleratora 3.0, zarówno zrzeszeni członkowie KIPA jak również spoza Izby, mieli możliwość podniesienia kompetencji z zakresu biznesu, kwestii prawnych, developmentu, produkcji, dystrybucji oraz umiejętności miękkich.

Wszystkie wydarzenia w ramach Akceleratora 3.0 odbyły się online za pośrednictwem platformy zoom. Organizacja wydarzeń w sieci przyczyniła się do wzrostu liczby wydarzeń.

Nabór uczestników był przeprowadzany każdorazowo przed poszczególnym wydarzeniem. Łącznie we wszystkich wydarzeniach wzięło udział 824 osób.

W ramach projektu odbyły się:

Webinarium: Development Scenariuszowy / 26 października

Wydarzenie współorganizowane ze StoryLab.pro. Podczas warsztatów omawiany był proces developmentu literackiego. Na co warto zwrócić uwagę i dlaczego warto zacząć pracę wcześniej niż na etapie scenariusza. Jakie są potrzeby scenarzystów nawiązujących

współpracę z producentami. Przedstawienie kroków metody rozwoju scenariusza stosowanej przez certyfikowanych konsultantów StoryLab.pro.

Prowadząca spotkanie: Agnieszka Kruk. W webinarium wzięło udział 35 osób.

Kobiety w filmie. Organizacja dwóch 3 godzinnych warsztatów z umiejętności miękkich, we współpracy ze Stowarzyszeniem Kobiety Filmu.

- **Webinarium „Sowa czy Orzeł? – jak dobrze komunikować się z zespołem w produkcji AV” / 12 listopada.** Przedstawienie stylów i postaw w komunikacji lidera w kontekście budowania zaangażowania i efektywności zespołu w produkcji audiowizualnej. Style komunikacji w biznesie, znaczenie własnego stylu dla praktyki zarządczej i wpływu na pracowników i współpracowników. Korygowanie zachowań niepożądanych i wzmacnianie zachowań konstruktywnych i efektywnych. Wyznaczanie celów i monitorowanie realizacji celów i zadań – złe nawyki tłumiące zaangażowanie, motywację i efektywność zespołu. Prowadząca spotkanie: Anna Radzikowska, MBA – Executive Leadership Coach i Mentor z wieloletnim doświadczeniem w środowisku korporacyjnym i biznesie.
- **Webinarium „Konflikt – błogostawieństwo czy przekleństwo, czyli o tym jak efektywnie wykorzystywać niezgodę do budowania kultury współpracy i zaangażowania” / 26 listopada.** Poszerzenie perspektywy patrzenia na konflikt jako narzędzia do zwiększania efektywności zarządzania zespołem (diagnoza dysfunkcji zespołu). Poznanie własnego stylu rozwiązywania konfliktów i jego wpływu na budowanie relacji oraz własnej pozycji lidera. Nabycie umiejętności diagnozowania konfliktu (fazy konfliktu/ rodzaje konfliktu). Zastosowanie zasad skutecznej komunikacji (porozumienie bez przemocy, komunikat JA, konstruktywna niezgoda) w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych. Prowadząca spotkanie: Anna Radzikowska.

KIPA FILM FINANCE LAB 2020

Intensywny kurs poświęcony obsłudze serwisowej międzynarodowych produkcji filmowych oraz koprodukcjom. Składał się z trzech dwudniowych sesji w listopadzie, grudniu 2020, styczniu 2021. Wszystkie zajęcia odbyły się online.

Szczególny nacisk podczas kursu położony został na tematy finansowe: production accounting oraz film finance. Zajęcia były prowadzone głównie w języku angielskim, a wśród wykładowców znaleźli się eksperci z Wielkiej Brytanii,

Niemiec czy Węgier, którzy od lat współpracują przy dużych międzynarodowych projektach. Jeden dzień szkolenia był w całości poprowadzony przez specjalistów z Netflixa.

Celem kursu było wykształcenie nowej kadry profesjonalistów wyspecjalizowanych w kwestiach finansowych, którzy zdobytą wiedzę będą mogli wykorzystać przy międzynarodowych projektach serialowych i filmowych (koprodukcje oraz serwisy).

W kursie wzięło udział 15 uczestników.

AKADEMIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I KREATYWNOSCI (APIK) KIPA 2021 (ZADANIE REALIZOWANE DZIĘKI WSPARCIU FINANSOWEMU MKDNIS)

W ramach zadania APIK realizowane są następujące działania:

- **Akcelerator Przedsiębiorczości AV KIPA, edycja V.**

Jest to półroczny, intensywny kurs podnoszący kwalifikacje osób prowadzących firmy w sektorze kreatywnym, szczególnie audiowizualnym. Program składa się z sześciu 2-dniowych zjazdów. Fundamentem programowym są zagadnienia związane z finansami, modelami biznesowymi, aspektami formalno-prawnymi, trendami produkcyjnymi i dystrybucyjnymi na rynku krajowym, europejskim i amerykańskim. Kurs prowadzą eksperci polscy i zagraniczni, tym samym uczestnicy będą mieli bezpośredni dostęp do ekspertów oraz przekazywanej przez nich praktycznej wiedzy. Celem projektu jest wsparcie uczestników w skutecznym prowadzeniu firm, odpowiedzenie na kluczowe pytania o to, jak rozwiązywać codzienne wyzwania dotyczące projektów i planowania strategii rozwoju z odpowiednim wyprzedzeniem.

W ramach Akceleratora zostaną zorganizowane 2 sesje otwarte online dla wszystkich przedsiębiorców sektorów kreatywnych. W pierwszej sesji otwartej "ABC Postprodukcji" (28 lipca) udział wzięło osób 90 osób z branży AV. W tegorocznej edycji kursu bierze udział 25 uczestników, na ten moment odbyły się 3 z 6 zjazdów.

- **KIPA Biznes Edukator**

W ramach tego zadania zostaną przeprowadzone 4 otwarte szkolenia online z zagadnień dotyczących otoczenia prawno-biznesowo-finansowego sektora AV. [m.in. "Jak administrować by nie zwariować"? Czy "Sytuacja na rynku dystrybucyjnym i podsumowanie premier polskich w 4 kwartale 2021 - wnioski, prognozy, oczekiwania (kina, dystrybutorzy, producenci)". Przedsiębiorcy, zarówno zrzeszeni w KIPA jak i spoza KIPA, będą mieli możliwość korzystania ze szkoleń z zakresu kwestii księgowo-podatkowych oraz nowych modeli dystrybucji z ekspertami-praktykami z wieloletnim doświadczeniem z rynku.

17 września odbyło się pierwsze spotkanie (stacjonarnie w siedzibie KIPA) z cyklu KIPA Biznes Edukator poświęcone zagadnieniu ubezpieczeń produkcji międzynarodowych "Completion Bond".

KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI - CYKL KURSÓW REALIZOWANYCH WE WSPÓŁPRACY Z NETFLIXEM

Cykl szkoleń „Kompetencje Przyszłości” to łącznie ponad 100 godzin warsztatów i spotkań z ekspertami z rynku polskiego oraz partnera projektu - firmy Netflix, które miały przygotować polską kadrę audiowizualną do pracy w nowoczesnym, zgodnym z najnowszymi trendami środowisku. Wspólnym celem KIPA i Netflix jest to, aby polscy twórcy i producenci mogli w pełni wykorzystać możliwości, jakie ma dziś branża filmowa. Pojawianie się coraz nowszych narzędzi i rozwiązań dla ekip filmowych daje im coraz większe możliwości, a zmieniające się potrzeby i oczekiwania widzów stawiają przed nimi nowe wyzwania. Kompetencje Przyszłości miały nauczyć polskich profesjonalistów branży AV korzystania z narzędzi tak aby tym nowym wyzwaniom sprostać.

Szkolenia przeznaczone były zarówno dla osób rozpoczynających swoją karierę w branży, jak i specjalistów, którzy chcieliby pogłębić swoją wiedzę i rozwinąć swoje umiejętności. Skupiliśmy się na wiedzy technicznej z obszaru postprodukcji, kompetencjach menedżerskich i administracyjno-księgowych uczestników. Zależało nam na zapoznaniu członków załóg z najnowszymi trendami, specyfiką współpracy z nowymi graczami na rynku oraz

know-how, tak aby wdrożyć nowe umiejętności i wiedzę w ich codziennej praktyce zawodowej. Wierzymy, że dobre przygotowanie merytoryczne i praktyczne przyniesie korzyści polskim producentom, podmiotom zamawiającym filmy i seriale, a także szeroko rozumianemu sektorowi audiowizualnemu w Polsce i na świecie.

Kursy odbywały się w okresie od maja do lipca 2021 r. Cykl składał się z 6 szkoleń. Zajęcia prowadzone były przez polskich profesjonalistów z branży AV oraz przedstawicieli Netflix. Partnerami cyklu odpowiedzialnymi za organizację kursów z zakresu postprodukcji i VFX byli Fundacja Viewer oraz „CeTA Centrum Technologii Audiowizualnych”.

Na Kompetencje Przyszłości w 2021 roku składały się następujące kursy:

1. Kierownik produkcji [20h szkolenia online, 15 uczestników]
2. Administrator produkcji [24h szkolenia online, 15 uczestników]
3. Koordynator postprodukcji [szkolenie dwudniowe online, 20 uczestników]
4. HDR production [szkolenie dwudniowe, 18 uczestników]
5. VFX supervisor [24h warsztatów, 5 uczestników]
6. Music supervisor [2 szkolenia po 2h, wersja pro i basic, 32 uczestników]

Szczegółowy opis każdego szkolenia oraz zasady naboru był ogłaszany na stronie oraz profilu Facebook KIPA. Szkolenia zostały poddane ewaluacji przez ich uczestników, którzy docenili najbardziej praktyczne aspekty prezentowane przez trenerów, dyskusję na temat case studies z praktycznymi przykładami, dyskusje o bieżących i realnych problemach, jakie napotykają ich podczas produkcji filmowej i postprodukcji, oraz o zmianach zachodzących w polskiej kinematografii na tle zagranicznych branż filmowych. Bardzo dobrze ocenili wiedzę i doświadczenie trenerów i wykładowców, analizę nietypowych przypadków i możliwość odrabiania prac domowych. Uznali, że prawdziwym walorem szkoleń była praca na prawdziwych dokumentach produkcyjnych oraz materiałach szkoleniowych przygotowanych na potrzeby poszczególnych warsztatów.

KIPA SPRAWNA PRODUKCJA 2020 - CYKL SZKOLEŃ DLA PROFESJONALISTÓW Z BRANŻY AUDIOWIZUALNEJ (ZADANIE REALIZOWANE PRZY DOFINANSOWANIU PISF)

Na projekt KIPA Sprawna Produkcja 2020 składały się następujące wydarzenia:

1. **Zachęty w produkcji audiowizualnej - jak skutecznie i sprawnie złożyć oraz rozliczyć wniosek** z perspektywy producentów, o swoich doświadczeniach i na przykładzie własnych projektów [5 sierpnia / data poza ramami raportu] Szkolenie w formule Mini-Meet.
2. **Zachęty w produkcji audiowizualnej - jak skutecznie i sprawnie złożyć i rozliczyć wniosek - wskazówki od przedstawicieli PISF.** Szkolenie w formule Mini-Meet. Spotkanie odbyło się stacjonarnie 23 września, z zachowaniem wymogów reżimu sanitarnego. Eksperti PISF: Aneta Świechowska, Łukasz Wójcik, Paulina Czech opowiedzieli z własnej perspektywy o wnioskach na wsparcie w postaci zachęt oraz ich rozliczaniu, skupiając się na 3 segmentach: najczęstsze błędy producentów dotyczące wniosków na zachęty, odpowiedzi dla producentów - o czym należy pamiętać przygotowując wniosek i rozliczenie, najczęstsze uwagi audytorów i ich pytania dotyczące rynku filmowego i branży. W spotkaniu uczestniczyło 40 osób.
3. **Zachęty w produkcji audiowizualnej. Jak skutecznie i sprawnie rozliczyć wniosek - wskazówki od przedstawicieli PISF II** - powtórka szkolenia ze względu na bardzo duże zainteresowanie pierwszym szkoleniem. Spotkanie odbyło się online 6 listopada, za pośrednictwem platformy zoom. Eksperti / zaproszeni goście: Aneta Świechowska, Paulina Czech oraz Łukasz Wójcik - przedstawiciele PISF opowiedzieli z własnej perspektywy o wnioskach na wsparcie w postaci zachęt oraz ich rozliczaniu. W spotkaniu wzięło udział 98 uczestników.
4. **Jak księgować, żeby nie zwariować.** Wydarzenie odbyło się online 10 listopada. Eksperti: administratorka Anna Dobies, producent wykonawczy - Janusz Wąchała, księgowa - Renata Trześniewska opowiadali m.in. o dobrych praktykach współpracy na linii producent - administrator - księgowość, o modelach księgowania dokumentów, właściwych opisach dokumentów.

W wydarzeniu wzięło udział 45 uczestników.

5. **Konferencja KIPA Summit**, dwudniowe wydarzenie bogate w panele dyskusyjne, wykłady oraz sesje szkoleniowe. Wydarzenie odbyło się online w dniach 8 i 9 grudnia, za pośrednictwem platformy zoom. Coroczne spotkanie oscylowało wokół podsumowania bieżącej sytuacji rynkowej. Poruszane były takie zagadnienia jak: nowe modele biznesowe, czego możemy się spodziewać w odniesieniu do nowego modelu dystrybucyjnego. Pierwszy dzień KIPA Summit miał charakter panelowo-wykładowy i składały się na niego następujące segmenty:

- **Debata panelowa Kosmiczna odyseja czy Armageddon – możliwe scenariusze przyszłości polskiego kina.** Paneliści: Anna Limbach-Uryn (Kino Świat), Alicja Grawon-Jaksik (KIPA), Marlena Gabryszewska (SKS), Radosław Śmigulski (PISF), Tomasz Jagiełło (Helios);
- **VOD trends** | Jon Farrar, Global VOD Director, BBC Studios;
- **The Streaming Revolution** | Remi Tereszkievicz, Betaseries;
- **Debata Ile cukru w cukrze? Jakie szanse dają nam platformy VOD?**;
- **Kreatywna Europa – kontynuacja programu** | Małgorzata Kietkiewicz, Kreatywna Europa;
- **Eurimage – co nowego?** | Irena Strzałkowska;
- **Ambicje polskiego rynku audiowizualnego – zmiany regulacyjne** | Dominik Skoczek, SFP ZAPA.

Dzień drugi o charakterze szkoleniowym składał się z następujących segmentów:

- **Wszystko o piractwie filmowym w Polsce** | Marcin Przasnyski, Anti-Piracy Protection.
- **Szkolenie podatkowe – opodatkowanie zachęt oraz zmiany podatkowe, które czekają nas w 2021** | Marcin Grzelecki, Michał Krysiak, Maciej Kubiak, LSW, Allin Tax.
- **Ubezpieczenia dla filmu** | Agnieszka Rossa, Aneta Graff-Dąbrowska, Makonline.
- **Obowiązki rejestracyjne dotyczące umów o dzieło** | Krzysztof Czyżewski, Maciej Kubiak.
- **Umowy dystrybucyjne z platformami VOD** | Krzysztof Czyżewski, Czyżewscy Kancelaria.

W KIPA Summit wzięło udział 100 uczestników.

6. **Webinarium: „Rejestracja umów zlecenie & umów o dzieło w 2021”**

Spotkanie odbyło się 28 stycznia online i dotyczyło perspektywy prawnoprawnej, podatkowej oraz prawnopracowniczej ze szczególnym uwzględnieniem nowych obowiązków wobec ZUS. Spotkanie poprowadzili przedstawiciele LSW Leśnodorski, Ślusarek i Wspólnicy: Anna Stykowska-Sikora, Maciej Kubiak, Michał Krysiak.

KIPA FILM LANGUAGE LAB – ZAPOWIEDŹ KURSU

KIPA przy wsparciu Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, rusza z nowym programem szkoleń językowych KIPA Film Language Lab, dedykowanym producentom, kierownikom produkcji i pozostałym zawodom pionu produkcyjnego, chcącym rozwinąć umiejętności posługiwania się branżowym językiem angielskim. Zajęcia planujemy przeprowadzić w terminie grudzień 2021 – luty 2022. Kurs obejmować będzie 24 godziny zajęć w formie 12-stu dwugodzinnych spotkań online w częstotliwości 1 raz w tygodniu. Uruchomione zostaną 2 grupy dostosowane do umiejętności językowych uczestników kursu. Nabory zostaną przeprowadzone z odpowiednim wyprzedzeniem. Jest to pierwszy tego rodzaju wyspecjalizowany kurs językowy na rynku. Jego celem jest podniesienie kompetencji komunikacyjnych polskiej branży audiowizualnej w związku z rosnącą liczbą koprodukcji i serwisów międzynarodowych.

PUBLIKACJE / WYDAWNICTWA KIPA

Na przełomie 2020/2021 dzięki wsparciu MKDNIŚ wydaliśmy serię 4 publikacji, dostępne są w wersji elektronicznej oraz w druku (dla członków KIPA).

- Development scenariuszowy w produkcji audiowizualnej
- Podziału wpływów (recoupment plan) w produkcji filmowej.
- O czym warto pamiętać przy podpisywaniu umów dystrybucyjnych.
- ABC koprodukcji międzynarodowej - film fabularny.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA KIPA

SĄD ARBITRAŻOWY RYNKU AUDIOWIZUALNEGO (SARA)

W okresie ostatnich dwunastu miesięcy Sąd Arbitrażowy Rynku Audiowizualnego prowadził dwie sprawy. Z czego jedna z nich zakończyła się wyrokiem sądu, a druga jest w toku rozpoznania.

Zarząd KIPA podjął rozmowy ze Stowarzyszeniem Filmowców Polskich ZAPA w sprawie partycypacji dotyczącej finansowania działalności Sądu oraz jego współprowadzenia. SFP powstrzymało się jednak jak dotychczas od wsparcia działalności SARA.

REJESTR UTWORÓW

W okresie od 1 września 2020 do 18 września 2021 w Rejestrze utworów KIPA 15 utworów, co stanowi wartość porównywalną do analogicznego okresu w poprzednich latach.

KONSULTACJE PRAWNE

W okresie sprawozdawczym ze zniżkowych 50% konsultacji prawnych dla członków KIPA odbywających się w kancelarii prawnej Ewy Lewszuk skorzystało 5 firm, które w sumie odbyły 15 spotkań.

STRONA INTERNETOWA I MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

Od zeszłego Walnego Zgromadzenia utworzyliśmy zakładkę na stronie internetowej pn. "Zielona produkcja", w ramach której będziemy publikować informacje dotyczące zrównoważonych metod i procedur produkcji audiowizualnej, wymogów zrównoważonej produkcji zawartych w programach finansowania, szkoleń z tego obszaru, jak również działań podejmowanych w ramach inicjatywy Film dla Klimatu, której KIPA stała się członkiem.

Byliśmy aktywni w mediach społecznościowych, w tym przede wszystkim na Facebooku. Zasięg naszego profilu na Facebooku w ostatnim roku [1 września 2020 - 18 września 2021] wyniósł 64 tys. osób - unikalnych użytkowników, którzy przynajmniej raz zapoznali się z publikowanymi przez nas informacjami. Stronę polubiło już 4,7 tys. osób. Największą popularnością cieszyły się informacje na temat: laureatów oraz nominacji do Nagrody KIPA dla Najlepszego Młodego Producenta, webinarium z rejestracji umów o dzieło/umów zlecenie, kursu Kompetencje Przyszłości realizowanego przez KIPA we współpracy z Netflix, serii publikacji przygotowanych przez KIPA oraz KIPA Summit online.

Uporządkowaliśmy i zwiększyliśmy również zasięg tematyczny mailingów KIPA, do których wprowadziliśmy także nową sekcję prezentującą deadliny i terminy światowych wydarzeń branżowych i festiwali.

Założyliśmy profil na portalu LinkedIn, którego edycja ruszy w październiku 2021.

PATRONATY I WYDARZENIA FILMOWE

W okresie sprawozdawczym KIPA uczestniczyła w wielu wydarzeniach i inicjatywach mających znaczenie dla kształtowania rynku audiowizualnego w Polsce. Jak co roku byliśmy obecni na najważniejszych festiwalach filmowych w Polsce, niezależnie od przyjętej przez nie w związku z pandemią formuły. Współorganizowaliśmy lub byliśmy gośćmi branżowych wydarzeń towarzyszących m.in. Festiwalowi Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni (2020, 2021), Krakowskiemu Festiwalowi Filmowemu 2021, Międzynarodowemu Festiwalowi Kina Niezależnego Mastercard OFF Camera 2021.

KIPA była partnerem merytorycznym lub objęła patronatem między innymi następujące wydarzenia:

Współpraca horyzontalna

- **Crew United Polska** - KIPA została partnerem i objęła patronatem polską wersję europejskiej platformy przeznaczonej dla profesjonalnych filmowców. Platforma oferuje narzędzia ułatwiające wyszukiwanie pracowników, partnerów produkcyjnych i firm usługowych. Umożliwia szybki research europejskiego rynku filmowego oraz poszukiwanie produktów do koprodukcji. Platforma została uruchomiona 1 lutego 2021 r.

Wydarzenia branżowe

- **Serio Pro 2020** - KIPA objęła patronatem wydarzenie branżowe poświęcone serialom, w ramach którego odbyło się 8 spotkań poświęconych między innymi twórcom, rynkowi, trendom odbiorczym, technologiom i scenariuszom serialowym. Wydarzenie odbyło się 15 i 16 października 2020.
- **Film Spring Open 2020** - unikatowe, dziesięciodniowe warsztaty audiowizualne oparte o nowe technologie i narzędzia, skierowane do filmowców, studentów i pasjonatów, którzy pod okiem specjalistów rozwijają wspólne projekty audiowizualne pod okiem profesjonalistów i praktyków z branży.
- **Animation Breakfast - Games and plays with Polish animation.** W ramach wydarzenia, które odbyło się podczas forum ANIMARKT 7 października 2020 r., została przedstawiona prelekcja o możliwościach finansowania animacji w Polsce, a następnie indywidualne prezentacje polskich projektów we wstępnej fazie produkcji, które mają potencjał koprodukcji z partnerami zagranicznymi. Część prezentacyjna została zrealizowana we współpracy z Ventana Sur Latam Film Market.
- **US in Progress** - KIPA była partnerem wydarzenia branżowego zorganizowanego w dniach 11-13 listopada 2020 r. podczas 11. edycji American Film Festival. W ramach wydarzenia odbyły się dwa panele: panel poruszający tematykę transkontynentalnej koprodukcji oraz panel o promocji filmów zagranicznych na przykładzie kampanii oskarowej filmu "Boże Ciało".
- **Script Fiesta 9 ½** - KIPA objęła patronatem unikalny na rynku polskim festiwal scenariopisarstwa organizowany przez Warszawską Szkołę Filmową, który ze względów pandemicznych odbył się w formule hybrydowej na żywo oraz platformie Think Film w dniach 22-24 kwietnia 2021.
- **Let's be series** - byliśmy partnerem merytorycznym wydarzenia organizowanego przez Creative Europe Desk Polska. Tematyka wydarzenia dotyczyła nowych trendów w produkcji i dystrybucji europejskich seriali fabularnych, a podczas prelekcji i paneli omówiono zagadnienia dotyczące tworzenia i promocji wysokiej jakości seriali, nowych praktyk współpracy pomiędzy producentami oraz nadawcami i platformami VOD, a także zmian jakie na rynku serialowym wprowadzają platformy OTT. Wydarzenie odbyło się 22 i 23 czerwca 2021.
- **Off Camera Pro Industry 2021** - byliśmy partnerem merytorycznym wydarzenia i zabraliśmy głos w panelach o etyce zawodowej oraz filmowych zawodach przyszłości. Wydarzenie odbyło się w dniach 8-10 września 2021 w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kina Niezależnego Mastercard Off Camera.

Współpraca z branżą wydawniczą

- **Film the Book** - inicjatywa z zakresu przecięcia sektorów kreatywnych - wydawniczego i filmowego, w ramach której wydawcy mają okazję przedstawić historie uwiecznione w książkach jako potencjalny materiał budowy scenariuszy filmów i seriali; Wydarzenie odbyło się 7 czerwca 2020 r, a jego organizatorem jest Mazowiecki i Warszawski Fundusz Filmowy.

- **Word to Picture** - wydarzenie łączące branżę filmową i książkową, które obejmuje m.in. pitching książek dla producentów filmowych, przegląd trendów wydawniczych, a także warsztaty dla wydawców dotyczące kulisy funkcjonowania branży filmowej. Wydarzenie odbyło się 1 oraz 23 i 24 października 2020 r.

Nowe media

- **Dni Otwarte Alvernia xR** - wspólne przedsięwzięcie Alvernia Planet, Visual Support Piloci Studio i Funky Fox, które miało na celu zaprezentować największe w Europie Centralnej studio do realizacji materiałów audiowizualnych w rozszerzonej rzeczywistości.
- **Filminteractive 2020** - objęliśmy patronatem to wyjątkowe, interdyscyplinarne, międzynarodowe wydarzenie z pogranicza kultury i biznesu. Jego celem jest stymulowanie współpracy między różnymi środowiskami i branżami. W 2020 roku dyskusje koncentrowały się wokół trendów biznesowych w reklamie, przemyśle filmowym i muzycznym, głównie powodowanych przez zmiany technologiczne. Wydarzenie odbyło się w dniach 23 - 27 listopada 2020 r. Wszystkie prelekcje i debaty są dostępne na platformie festiwalu.

Wydarzenia i programy wspierające produkcję filmów dla dzieci i młodzieży

- **Skok w Dok** - program wsparcia rozwoju filmów dokumentalnych dla dzieci i młodzieży, z inicjatywy którego w ramach festiwalu Millenium Doc Against Gravity odbyło się także 2. Forum Filmu Dokumentalnego dla Dzieci. W ramach programu odbywają się sesje mentoringowe, konsultacje projektów z młodymi widzami, a także warsztaty z podstaw tworzenia i analizy krytycznej filmu dokumentalnego. Program prowadzony jest przez Centrum Kultury Filmowej im. Andrzeja Wajdy.
- **Kino Kids Lab** - międzynarodowe warsztaty skierowane do producentów i scenarzystów, którzy rozwijają projekt filmu lub serialu skierowanego do młodego widza. Dziewięciomiesięczny program opiera się na indywidualnej pracy z tutorami oraz sesjach grupowych.

NAGRODY KIPA

Wyróżnianie producentów na prestiżowych polskich festiwalach filmowych Zarząd KIPA uznaje za działalność niezwykle istotną dla podkreślenia roli i statusu producenta w procesie realizacji utworów audiowizualnych. Zauważanie wysiłku producentów jest szczególnie istotne w czasie pandemii. W 2020 roku producenci stawiając czoła bezprecedensowym biznesowym i organizacyjnym wyzwaniom związanym z rozwojem projektu, realizacją zdjęć, promocją i dystrybucją. Jednocześnie producenci coraz częściej angażują się w kreatywną pracę nad filmami.

W okresie ostatnich 12 miesięcy Zarząd KIPA wsparł dwie ważne dla środowiska producenckiego nagrody.

NAGRODA DLA NAJLEPSZEGO PRODUCENTA FILMÓW KRÓTKOMETRAŻOWYCH I DOKUMENTALNYCH NA KRAKOWSKIM FESTIWALU FILMOWYM

Zarząd KIPA ufundował nagrodę w kwocie 7.500 zł, która w bieżącym roku została przyznana Piotrowi Kobusowi i Agnieszce Drewno za film Spacer z aniołami.

NAGRODA KIPA DLA NAJLEPSZEGO DEBIUTU PRODUCENCKIEGO NA MIĘDZYNARODOWYM FESTIWALU KINA NIEZALEŻNEGO MASTERCARD OFF CAMERA

Nagroda za debiut producencki została przyznana przez Zarząd KIPA już po raz siódmy. Celem wyróżnienia jest uhonorowanie przedstawicieli nowego pokolenia profesjonalistów filmowych. To jedyna w Polsce nagroda branży audiowizualnej przeznaczona dla producentów filmowych, którzy w roli producenta wiodącego zrealizowali swój pierwszy lub drugi film pełnometrażowy. Zarząd podjął decyzję o jej przyznaniu wierząc, że utwierdza ona kolejnych laureatów w słuszności obranej drogi zawodowej, a także przyczynia się do wzrostu rozpoznawalności nowej generacji polskich producentów audiowizualnych. Pulę nagrody w kwocie 18.000 zł ufundował Zarząd KIPA wraz ze studiami postprodukcyjnymi Chimney Poland, Coloroffon, DI Factory oraz Fixafilm.

Kapituła zdecydowała o wyróżnieniu naszą nagrodą troje wybitnych młodych producentów, którzy wyprodukowali filmy w latach 2019 lub 2020. Są to:

- Marta Habor za film "Słodki koniec dnia", 2019
- Maciej Ostatek za film "Skandal. Ewenement Molesty", 2020
- Anna Wereda za film "Amatorzy", 2020

Werdykt kapituły został uzasadniony następująco:

Nagrodę KIPA za Debiut Producentki w 2019 r. otrzymuje Marta Habor za film "Słodki Koniec Dnia". Marta Habor z sukcesem wyprodukowała film podejmujący fundamentalne tematy współczesności, będący ważnym europejskim głosem w dyskusji o wolności. Sprostowała wyzwaniu na poziomie doświadczonych producentów, angażując twórców najwyższego formatu, międzynarodową obsadę i realizując zdjęcia za granicą. "Słodki Koniec Dnia" stał się wizytówką polskiej kinematografii.

Nagrodę KIPA za Debiut Producentki w 2020 r. otrzymuje Maciej Ostatek za film "Skandal. Ewenement Molesty". Za determinację realizacji złożonego tematu, sięganie do korzeni polskiej pop-kultury, stworzenie międzypokoleniowego dokumentu, będącego pars pro toto polskiej transformacji, wreszcie za kinowy sukces frekwencyjny filmu dokumentalnego w wymagających dystrybucyjnie warunkach.

Za rok 2020 Nagrodę KIPA za Debiut Producentki otrzymuje Anna Wereda za film „Amatorzy”. Producentka, podejmując wyzwanie pracy z osobami niepełnosprawnymi, dostrzegła potencjał tam, gdzie inni z zakłopotaniem odwracają wzrok oraz przekroczyła granice udowadniając, że w kinie nie ma wykluczeń.

Laureatów wybrała kapituła składająca się z ekspertów środowiska filmowego. W jej skład weszli: Wiceprezes Zarządu KIPA Piotr Dzieciot [Opus Film], Tomasz Kolankiewicz [Dyrektor Artystyczny FPFF w Gdyni], Anna Limbach-Uryn [Kino Świat], Tomasz Jagiełło [Helios], Marcin Radomski [Filmweb] oraz Stanisław Zaborowski – Członek Zarządu KIPA o Przewodniczący Sekcji Młodych Producentów KIPA [Silver Frame].

Za Zarząd Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych

Prezes: **Alicja Grawon – Jaksik**

Wiceprezes: **Piotr Dzieciot**

Wiceprezes: **Monika Głowacka**

Członkowie Zarządu: **Małgorzata Domin**

Wojciech Leszczyński

Małgorzata Staroń

Joanna Szymańska

Stanisław Zaborowski

Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych
ul. Chełmska 21 bud. 28c
00-724 Warszawa
tel.: 22 840 59 01
e-mail: biuro@kipa.pl

NIP 521-31-87-137
konto: ING 56 1050 1025 1000 0090 3119 2132

www.kipa.pl